

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

דוח תיאור עסקי תאגיד

ליום 31 בדצמבר 2015

תוכן עניינים

פרק נושא

עמוד

4	כללי
	א' פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
	א. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
5	1. מועד ההתאגדות
5	2. תרשים האחזקות של החברה
6	3. מסמכי יסוד
6	4. שינויים מבניים
6	5. שינויים מהותיים באופן ניהול החברה
	ב. תחומי פעילות
6	1. קרנות פנסיה
6	2. קופות גמל
6	3. קרנות השתלמות
6	4. קופות מרכזיות לפיצויים
6	ג. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
6-7	ד. חלוקת דיבידנדים
	ב' תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות
	א. מוצרים ושירותים
7-11	1. סוגי הקופות והקרנות
11	2. שינויים צפויים
12	3. מוצרים חדשים
12-20	4. פירוט מוצרים ושירותים לפי תחומי הפעילות של החברה
20-21	ב. תחרות
21-22	ג. לקוחות
	ג' מידע נוסף ברמת כלל החברה
23-25	א. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה
25	ב. חסמי כניסה ויציאה
25-26	ג. גורמי הצלחה קריטיים
26	ד. השקעות
26-27	ה. ביטוח משנה
27-28	ו. הון אנושי
28-30	ז. שיווק והפצה
31	ח. ספקים
31	ט. רכוש קבוע ומתקנים
31	י. עונתיות
31-32	יא. נכסים בלתי מוחשיים
32-35	יב. גורמי סיכון
36-37	יג. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה
37-38	יד. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה
	ד' היבטי ממשל תאגידי
39-41	א. הדירקטורים של החברה המנהלת
42	ב. נושאי משרה
43	ג. אקטואר קרן הפנסיה
43-45	ד. מדיניות תגמול בחברה המנהלת

46	ה. מבקר פנים
47	ו. רואה חשבון מבקר
47	ז. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי
47	ח. החלטות החברה
48	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הגדרות

למונחים הבאים בדוח זה תהיה המשמעות המפורטת להלן:

- **"אלטשולר שחם" / "החברה"** אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
- **"מועד הדוח"** – מועד פרסום הדוח או סמוך לכך, לפי העניין
- **"תקופת הדוח"** – תקופה שתחילתה ביום 1 בינואר 2015 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2015
- **"הדוחות הכספיים"** – הדוחות הכספיים של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ ליום 31 בדצמבר 2015
- **"דוח הדירקטוריון"** – דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה ליום 31 בדצמבר 2015
- **"הממונה על שוק ההון"** או **"הממונה"** – הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר
- **"חוק הגמל"** – חוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל), תשס"ה-2005

כללי

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת" או "אלטשולר שחם גמל") מתכבדת להציג את דוח תיאור עסקי התאגיד לרבעון הרביעי של שנת 2015 ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (להלן: "תקופת הדו"ח").

החברה הינה חברה מנהלת בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן: "החוק"), אשר התאגדה ביום 9 בדצמבר, 2001.

מאז הקמתה מנהלת החברה קופות גמל והחל מחודש יולי 2008 מנהלת החברה גם קרנות פנסיה. נכון ליום 31.12.2015 (להלן: "מועד הדו"ח") בניהול החברה 3 קופות גמל ו-2 קרנות פנסיה (להלן: "הקופות"), כדלקמן:

שם הקופה/קרן	סוג הקופה	תחילת הפעילות
אלטשולר שחם גמל	תגמולים ופיצויים	אפריל 2005 **
אלטשולר שחם השתלמות	קרן השתלמות	אפריל 2005 **
אלטשולר שחם פיצויים	קופה מרכזית לפיצויים	אפריל 2005 **
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה	קרן פנסיה	יולי 2008
אלטשולר שחם פנסיה כללית	קרן פנסיה	יולי 2008

* הקופות הינן קופות פרטיות.

** לקופות אלה מוזגו קופות גמל שהחלו את פעילותן בשנת 2001.

חלק א: פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

א. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1. מועד ההתאגדות: החברה התאגדה ביום- 9.12.01 כחברה פרטית.

2. תרשים מבנה אחזקות:

נכון למועד הדו"ח, החברה מוחזקת על ידי בעלי המניות, כדלקמן:

1. אלטשולר שחם בע"מ - 61.75% אשר מוחזקת על ידי בעלי המניות:

- גילעד אלטשולר החזקות בע"מ בשליטת גילעד אלטשולר – 33.26%
- קלמן שחם החזקות בע"מ בשליטת קלמן שחם – 33.26%
- רוני בר – 7.39%
- שירז דש השקעות בע"מ (המוחזקת ב- 100% על ידי חברת רמתיל השקעות בע"מ שבשליטת בועז וורדה דותן) - 25.07%
- מיטב דש נאמנויות בע"מ – 0.99% (מוחזק בנאמנות)

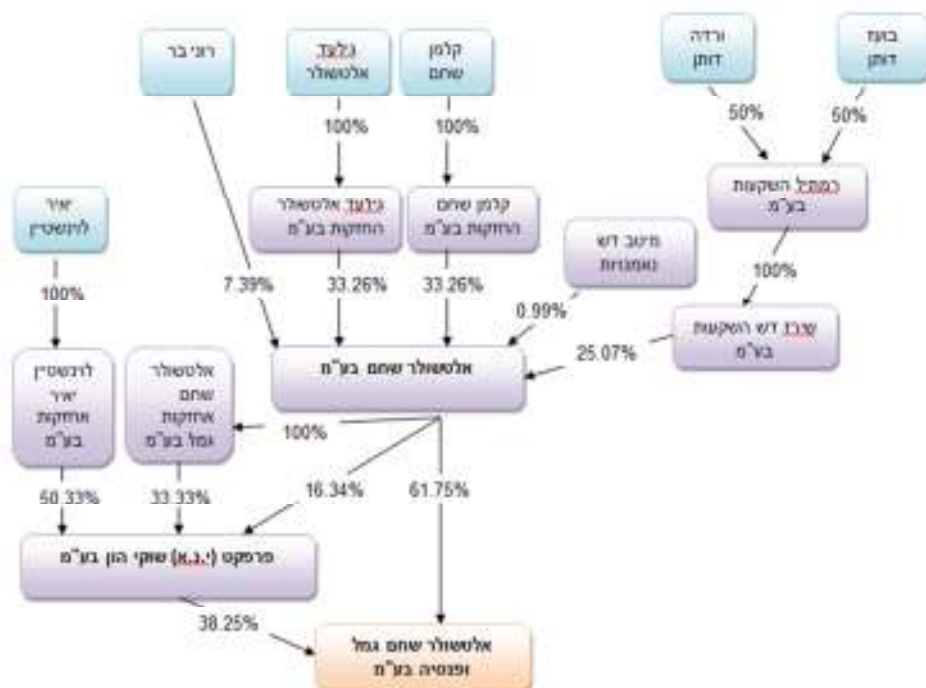
(*) חברת אלטשולר שחם בע"מ מחזיקה באלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ גם באופן עקיף באמצעות חברת פרפקט (י.ג.א) שוקי הון בע"מ, כך שסך החזקותיה מסתכם ל-80.75%.

2. פרפקט (י.ג.א) שוקי הון בע"מ - 38.25% אשר מוחזקת על ידי בעלי המניות:

- לוינשטיין יאיר אחזקות בע"מ בשליטת יאיר לוינשטיין – 50.33%
- אלטשולר שחם אחזקות גמל בע"מ בשליטת אלטשולר שחם בע"מ – 33.33%
- אלטשולר שחם בע"מ – 16.34%

בעלי השליטה הסופיים בחברה הם: גלעד אלטשולר, קלמן שחם, יאיר לוינשטיין, בועז דותן, ורדה דותן, רוני בר. אחזקותיהם הינן כמפורט לעיל. בתקופת הדו"ח לא חלו שינויים מהותיים באחזקות החברה.

להלן תרשים האחזקות של החברה:

3. מסמכי היסוד של החברה: ביום 15 בינואר 2015, תוקן תקנון החברה. התיקון עסק בשינוי מנגנון זכויות הוטו של בעלי המניות בעת מכירת החברה, לקיחת הלוואה בנסיבות מסוימות וביחס לאישור גידול בתקציב.
4. שינויים מבניים: במהלך שנת 2015 לא היו שינויים מבניים, מיזוג או רכישה מהותיים.
5. שינויים מהותיים באופן ניהול עסקי התאגיד: במהלך תקופת הדו"ח לא הייתה רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל.

ב. תחומי פעילות

נכון למועד הדו"ח, החברה עוסקת בארבעה תחומי פעילות, כמפורט להלן:

1. קרנות פנסיה
ניהול קרנות פנסיה חדשות - (1) קרן פנסיה מקיפה - משלבת שלושה מרכיבים: פנסיית זקנה, נכות ושארית, במסגרת הפקדות חודשיות שוטפות בתקרה של עד 20.5% משכר של עד פעמיים השכר הממוצע במשק. (2) קרן פנסיה כללית-המאפשרת חסכון לקצבת זקנה בלבד, בהפקדות שוטפות או חד פעמיות. קרנות הפנסיה מאפשרות הפקדות עבור עמיתים שכירים ועצמאיים.
2. קופות גמל
קופת גמל הינה קופה במעמד עצמאי או שכיר שנועדה לחיסכון לטווח הארוך וככזו היא נהנית מהטבות מס שונות. החל משנת 2008 כל ההפקדות בקופות הגמל מיועדות לגיל פרישה וישולמו לעמית באופן קיצבתי.
3. קרנות השתלמות
קרנות השתלמות הינן קופות חיסכון לטווח הבינוני המאפשר לכל עובד שכיר או לעמית עצמאי להפקיד כסף שיהיה נזיל בטווח של 6 שנים מפתחת הקופה. המפקידים בקרן השתלמות נהנים מהטבות מס בהפקדה ובמשיכה עד תקרת הפקדה שנקבעת מדי שנה בשנה.
4. קופות מרכזיות לפיצויים
קופות מרכזיות לפיצויים הינן קופות חיסכון למעסיק בלבד אשר נועדו לאפשר למעסיק לבצע הפקדה לכלל עובדיו וכשיבוא יום יוכל המעסיק לשלם פיצויים מקופה זו, החל מינואר 2008 אסור לפתוח קופות מרכזיות חדשות, והחל מינואר 2011 אסור להפקיד בהם כספים חדשים.

ג. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך השנים 2014 ו-2015 (עד מועד הדו"ח) לא בוצעו השקעות בהון התאגיד ולא בוצעו עסקאות במניותיו.

ד. חלוקת דיבידנדים

1. מדיניות חלוקת דיבידנד - לחברה אין מדיניות חלוקת דיבידנדים קבועה.

2. בחודשים יולי ודצמבר 2015 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 12 ו-6 מיליון ש"ח בהתאמה לחלוקה לבעלי מניות החברה, ובימים 9 באוגוסט 2015 ו-31 בדצמבר 2015 חולקו הדיבידנדים כאמור.

חלק ב: תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות

א. מוצרים ושירותים

1. סוגי הקופות והקרנות

החברה הינה חברה לניהול חסכונות לטווח הבינוני והארוך הפועלת בארבעה תחומי פעילות:

א. ניהול קופות גמל לחסכון, קופות גמל לתגמולים, וקופות גמל אישיות לפיצויים - קופת גמל הינה תכנית חסכון לטווח ארוך או בינוני, המיועדת לצבירת כספים אותם ניתן יהיה למשוך בעתיד, בסכום הוני חד פעמי או כקצבה בכפוף למועד הפקדת הכספים בקופה וייעודם. הקופה נועדה לחסכון לעמיתים שכירים או עצמאיים. בקופה בה העמית שכיר, העמית ומעבידו מפרישים לקופה הפקדות שוטפות ברכיב עובד, מעביד ופיצויים בשיעור של עד 7% ועד 7.5% משכרו של העובד, בהתאמה. בנוסף, רשאי המעביד להפקיד בקופת העמית, הפקדות חודשיות להבטחת זכויות העמית לפיצוי פיטורין של עד 8.33%. בקופת גמל בה העמית הינו עצמאי, מפקיד העמית בעצמו כספים לקופה, ללא תשלום מקביל של המעסיק. נכון למועד הדו"ח, לקופת הגמל המנוהלת על ידי החברה, ישנם 7 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו. המוצר אינו כולל כיסוי ביטוחי. השווקים העיקריים בתחום פעילות זה הם כלל העובדים השכירים והעמיתים העצמאיים וכן, המעסיקים במשק. תיקון 190 לפקודת מס הכנסה העוסק במיסוי קצבאות, הוביל לגידול בביקוש לקופות הגמל ולגידול בהפקדות בפועל.

ב. ניהול קרנות השתלמות - קרן השתלמות הינה קופת גמל למטרות חסכון או השתלמות עבור עובדים שכירים ועמיתים עצמאיים, לרבות חברי קיבוץ וחברי מושב שיתופי. קרן השתלמות לשכירים - קרן השתלמות בה העובד והמעביד מפקידים לקרן הפקדות ברמה החודשית. שיעור הפקדות העובד לא יפחת משליש מהפקדות המעביד. קרן השתלמות לעצמאים - קרן השתלמות ליחידים בעלי הכנסה מעסק או משלח יד לרבות חברי קיבוץ או חברי מושב שיתופי. נכון למועד הדו"ח, לקרן ההשתלמות המנוהלת על ידי החברה, ישנם 7 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו. השווקים העיקריים בתחום פעילות זה הם כלל העובדים השכירים והעמיתים העצמאיים וכן, המעסיקים במשק. בתקופה האחרונה גברה מודעות העמיתים למוצר וליתרונות הקיימים באי משיכת כספים שהפכו נזילים לאחר כשש שנים.

ג. ניהול קופות מרכזיות לפיצויי פיטורים - קופה מרכזית לפיצויים הינה קופת גמל בה העמית הוא המעביד המפקיד כספים להבטחת זכויות עובדיו לפיצוי פיטורין. כיום לא ניתן לפתוח קופות מרכזיות לפיצויים חדשות ולא ניתן לבצע הפקדות לקופות קיימות.

לקופה מרכזית לפיצויים המנוהלת על ידי החברה, ישנם 4 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו.

ד. ניהול קרנות פנסיה חדשות

תחום הפנסיה בחברה כולל 2 קרנות פנסיה: קרן הפנסיה החדשה המקיפה וקרן הפנסיה הכללית.

קרן פנסיה מקיפה - משלבת שלושה מרכיבים: פנסיית זקנה, נכות ושארים, במסגרת הפקדות חודשיות שוטפות בתקרה של עד 20.5% משכר של עד פעמיים השכר הממוצע במשק.

אלטשולר שחם פנסיה מקיפה, הוקמה בשנת 2008. מבוטחים בה עובדים שכירים ועצמאים. הקרן הינה קרן תשואה - צבירת זכויות הפנסיה מבוססת על סכום צבור, המומר לפנסיה בעת הפרישה לגמלאות בהתאם למקדם האקטוארי המתאים לנתוני הפרישה שבחר בהם המבוטח (גיל הפרישה שבחר, הבטחת תשלומים לתקופה מוגדרת, זכאות לפנסיית שאירים אחרי פטירתו). לאחר פטירתו של פנסיונר משולמת לאלמנתו פנסיית שאירים בשיעור שנקבע לגביה במועד פרישתו לפנסיה, אלא אם במועד הפרישה קבע הפנסיונר כי לא תשולם פנסיית שאירים כאמור.

כמו כן, יוענק למבוטח כיסוי ביטוחי למקרי נכות ומוות לפני גיל הפרישה. כיסויים אלו ימומנו על ידי ניכוי עלות הסיכונים מחשבון המבוטח מדי חודש בחודשו, כאשר הקרן פועלת על בסיס ערבות הדדית של מבוטחי הקרן (דהיינו - המבטח הינם מבוטחי הקרן). היקף הכיסויים ייקבע בהתאם למסלול הפנסיה בו בחר המבוטח (מבין מגוון מסלולי ביטוח אפשריים) לפי גילו במועד הצטרפותו לקרן והתפתחות שכרו בהתאם לעקרונות שנקבעו על ידי הממונה.

שיעורי ההפקדות המותרים הינם על פי חוק כאמור תקרת ההפקדה החודשית בקרן הינה 20.5% כפול פעמים השכר הממוצע במשק. שיעורי ההפקדות בגין מבוטחים במסגרת הסדר פנסיית חובה הינם 17.5% החל משנת 2014 ואילך.

כיסויים ביטוחיים ומסלולי הביטוח בקרן מעניקים למבוטחים כיסוי הן למקרי נכות (אובדן כושר עבודה) והן לשאירים (במקרה של פטירת המבוטח). החל מ 1 בינואר 2015 בתקנון הקרן קיימים שבעה מסלולי ביטוח לבחירת כל עמית. המסלולים מתאפיינים ברמות סיכון שונות לפרישה, לנכות ושאירים. מסלולי הביטוח הם כדלקמן:

- מסלול עתיר נכות לגיל 67 – מסלול זה נוסף בתקנון הקרן ביום 1 בינואר 2015 והינו מסלול ברירת המחלל לעמיתים שלא בחרו מסלול אחר. במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית הנכות על פני מרכיב הזקנה, ביחס למסלול הכללי (75% מההכנסה הקובעת) ופנסיית השאירים תהיה כמו במסלול הכללי. כאשר מסלול זה מסלול היחיד בו גיל הפרישה לנשים הינו 67.
- מסלול כללי - במסלול זה נהנה העמית מתמהיל של כל מרכיבי הפנסיה (זקנה, נכות ושארים) ללא מתן העדפה למרכיב אחד על פני משנהו.
- מסלול עתיר חסכון – במסלול זה תינתן עדיפות לחסכון לפנסיית זקנה על פני פנסיית הנכות והשאירים. משמעות הדבר היא, כי הזכאות לפנסיית זקנה תהיה

גבוהה יחסית למסלול הכללי בעוד סכומי הפנסיה שיתקבלו ממרכיבי השארים והנכות נמוכים ביחס למסלול הכללי.

- מסלול עתיר נכות – במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית הנכות על פני מרכיב הזקנה, ביחס למסלול הכללי (75% מההכנסה הקובעת) ופנסיית השארים תהיה זהה למסלול הכללי.
- מסלול עתיר נכות ושארים – במסלול זה ניתן דגש לכיסוי ביטוחי גבוה יותר כשהזכאות לפנסיית נכות ושארים תהיה בשיעור גבוה יותר ביחס למסלול הכללי ובמקביל, הזכאות נמוכה יותר לזקנה ביחס למסלול הכללי.
- מסלול עתיר נכות ושארים לפרישה בגיל 60 – במסלול זה תינתן עדיפות לפנסית נכות ושארים יחסית למסלול הכללי ופנסיית זקנה בשיעור נמוך ביחס למסלול הכללי, החל מגיל 60.
- מסלול עתיר שארים (נוסף ביום 1 ביולי 2013) - במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית השארים על פני מרכיב הנכות, ביחס למסלול הכללי ופנסיית הנכות תהיה בשיעור נמוך ביחס למסלול הכללי.

הקרן זכאית לאג"ח מיועדות מסוג "ערד" בשיעור של עד 30% מסך נכסי הקרן. יתרת הנכסים מנוהלת בשוק ההון ובנכסים אחרים. נכון לשנת 2015 בקרן פעל רק מסלול השקעה אחד, המסלול הכללי.

לפרטים נוספים אודות מדיניות החיתום של הקרן ראה חלק ג' סעיף ה' להלן. נכון לתאריך הדוח, קיימות בקרן התחייבויות למבוטחים ופנסיונרים בלבד. התחייבויות הקרן כלפי הפנסיונרים, מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים, המבוססים על חישוב אקטוארי, הצפויים להיות משולמים לפנסיונרים אשר מהווות לפי וקטור ריביות המפורסם על ידי חברה מצטטת. ההיוון לפנסיונרים מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.

הקרן מחלקת עודף/ גרעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים למבוטחים ופנסיונרים. בנוסף לעודף או הגרעון האקטוארי מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לפנסיונרים, שנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון. יתרת העודף או הגרעון נזקפת להתחייבויות לפנסיונרים בהתאמה. במקביל, מבוצע עדכון של סכומי הפנסיה השוטפים המשולמים לכל פנסיונר באם נדרש.

הקרן מחשבת וכוללת בשורה נפרדת במסגרת ההתחייבויות לפנסיונרים עתודת IBNR (Incurred but not reported) בגין התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה למקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד מאזן ולא דווחו לקרן עד לאותו מועד או שדווחו לקרן עד למועד המאזן ואולם מועד הזכאות, בהתאם לתקנון הקרן, הנו לאחר תאריך המאזן. העתודה מחושבת בהתאם לסכומי התביעות הצפויים על פי הערכת החברה והאקטואר, בהתחשב בהסכמים מול מבטח המשנה.

קרן פנסיה כללית - מאפשרת חסכון לקצבת זקנה בלבד, בהפקדות שוטפות או חד פעמיות. אלטשולר שחם קרן פנסיה חדשה כללית (המכונה "קרן כללית" או "קרן משלימה") מיועדת להפקדות דמי גמולים משכר, העולה על כפל השכר הממוצע במשק, ולהפקדות חד-פעמיות

לצורך רכישת קצבה. הקרן הוקמה בשנת 2008 יחד עם הקרן המקיפה. צבירת זכויות הפנסיה לפי תקנון מבוססת גם היא על סכום צבור בדומה לקרן המקיפה. שיעורי ההפקדות המותרים זהים לאלו החלים על ההפקדות בקרן המקיפה. יחד עם זאת, אין מגבלה על גובה ההפקדה החודשית והקרן מקבלת גם הפקדות חד-פעמיות שאינן מוגבלות בסכום. יש לציין כי הפקדות מעבר של תקרת שכר מעבר ל-3 פעמים שכר ממוצע במשק, לא תזכנה את העמית בהטבות מס. בעת משיכת כספים מקרן הפנסיה, שלא בדרך של קצבה, ישולם הסכום הצבור של המבוטח, בניכוי מס כדין. בקרן מנוהל מסלול השקעות אחד בלבד - המסלול הכללי. בקרן הכללית קיים רק מסלול יסוד, מסלול ללא כיסוי ביטוחי. מסלול זה הינו מיועד כולו לחיסכון לגיל פרישה. על כן, הקרן אינה מקיימת מדיניות חיתום רפואית/ עיסוקית כפי שהיא מקיימת בקרן המקיפה.

שינויים מהותיים בקרנות הפנסיה בתקופת הדוח

- בשנת 2015 חל גידול במספר המבוטחים ומקבלי הקצבה בשיעור של כ- 42.8%. מספר המבוטחים הפעילים גדל בשיעור של כ- 40% ואילו הלא פעילים גדל בשיעור של כ- 50%. בקרן הכללית גידול המבוטחים עמד על 27%, ומספר המבוטחים הפעילים גדל בכ- 25%. הגידול נובע בעיקרו לאור הצטרפות מעסיקים נוספים המבטחים את עובדיהם בקרן בחלק מהמקרים המעסיקים הנ"ל צרפו את עובדיהם לקרן במסגרת הסדר לרבים. כמובן שהגידול נובע גם מגידול טבעי של מספר המועסקים אצל המעסיקים הקיימים. קיים מעבר של מבוטחים ממסגרת הגדרת "מבוטח פעיל" למסגרת הגדרת "מבוטח לא פעיל" ולהיפך, וזאת לנוכח הפסקת ביצוע הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"פעילים" וחידוש הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"לא פעילים" בהתאמה.
- בשנת 2015 חל גידול בהיקף הנכסים המנוהלים של כ- 56% לעומת שנת 2014 אשר נובע מצבירה כספית חיובית נטו: דמי גמולים שהתקבלו והעברת כספים לקרן במסגרת ניווד נכנס בניכוי פדיונות מבוטחים, החזרים למעסיקים, תשלומי פנסיה והעברת כספים מהקרן במסגרת ניווד יוצא, וכן מרווחים מהשקעות לאחר תשלום דמי ניהול.
- השינוי בהיקף בסך תשלומי פנסיה לשנת 2015 לעומת שנת 2014: בשנת 2015 הסתכמו תשלומי הפנסיה ב 507 אלף ₪, לעומת שנת 2014 שבה שולמו תשלומי פנסיות בסך של 197 אלף, גידול של 136%. גידול זה נובע בעלייה במספר מבוטחים הזכאים לתשלומי פנסיה (13 עמיתים ב- 2015 לעומת 4 ב- 2014), בעיקר פנסיות שאירים. סיבה נוספת לגידול הינה תשלומים רטארואקטיביים למקבלי קצבת נכות שהגישו תביעה מספר חודשים לאחר מועד הזכאות.
- השינוי בסך דמי הניהול לשנת 2015 לעומת שנת 2014: בשנת 2015 חל גידול של כ- 35% בדמי ניהול מהתגמולים השוטפים ששילמו הקרנות (מקיפה וכללית) לחברה המנהלת. הגידול נובע מגידול בסכום התגמולים

שהופקדו בקרן במהלך שנת 2015. גידול נוסף של כ- 49% מדמי הניהול מהצבירה לנוכח הגידול ביתרת הנכסים (מקיפה וכללית) בשנת 2015 לעומת שנת 2014.

השווקים העיקריים של קרנות הפנסיה ומגמות ושינויים בביקוש ובהיצע

קרנות הפנסיה מהוות אפיק השקעה לטווח ארוך. מוצרים מתחרים בתחום הפעילות הם קופות גמל וכן פוליסות משתתפות ברווחים המנוהלות בידי חברות ביטוח. בעקבות תיקון מספר 3 לחוק קופות הגמל מעריכה החברה כי בשל ההבחנה בין קופות גמל משלמות לקופות גמל לא משלמות, עלה חלקם של המוצרים המתחרים בשוק שהם קרנות פנסיה וביטוחי החיים בכל הנוגע להפקדות עתידיות וירד חלקן של קופות גמל לא משלמות. לאור ביטול המקדם המובטח בביטוחי המנהלים החל מיום 1.1.2013 מעריכה החברה כי אטרקטיביות מוצר זה תרד לעומת קרנות הפנסיה. כמו כן, רפורמת דמי הניהול בגמל אשר נכנסה לתוקפה ביום 1.1.2013 עשויה להביא לשינוי במאזן הכוחות שבין קופות הגמל המשלמות לקופות הגמל שאינן משלמות.

מבנה התחרות בתחום הפעילות והשינויים החלים בו

סך היקף נכסי קרנות הפנסיה החדשות והכלליות בשוק קרנות הפנסיה לתקופת הדו"ח וליום 31.12.2014 הסתכמו לסך של כ 219,769 מיליארד ש"ח וסך של 190,990 מיליארד ש"ח, בהתאמה.

התאגידים השולטים נחלקים לגופים פרטיים וחברות ביטוח שהאחרונות מהוות כיום את החלק הארי בשוק. ביחס לכל אחת מקופות הגמל וקרנות הפנסיה, הפרשות עד לסכומי תקרה הקבועים בהוראות ההסדר התחיקתי, מזכות את המפקידים בהטבות מס.

2. שינויים צפויים

עבור כל המוצרים המפורטים לעיל צפויים השינויים הבאים:

- המשך גידול אורגני המבוסס על גיוס עמיתים חדשים ועודף הפקדות על משיכות של עמיתים קיימים.
- ביום 1 בינואר, 2016 נפתחו מסלולי השקעה תלויי גיל במוצרי הגמל והפנסיה (למעט בקרנות ההשתלמות ובקופות מרכזיות לפיצויים), מסלולים אילו מהווים את ברירת המחדל למצטרפים חדשים, עמיתים המצטרפים למסלולים אלו יצורפו באופן אוטומטי, בהתאם לגילם, לאפיקי השקעה המתאימים לגילם, וללא צורך בבקשה או בהגשת טפסים.

עבור קופות גמל לחסכון, קופות גמל לתגמולים, וקופות גמל אישיות לפיצויים:

- שינויים רגולטורים כגון מתן האפשרות לתשלום קצבה מקופות גמל לחסכון והקמת קופות גמל להשקעה עשויים להשפיע באופן משמעותי על תחום פעילות זה ולהגדיל את היקף ההפקדות.

עבור קרנות פנסיה חדשות:

- שינויים רגולטורים בנוגע לבחירת קופת גמל, במסגרתו תבחר קרן פנסיה ברירת מחדל, עשויים להשפיע על שוק קרנות הפנסיה החדשות באופן משמעותי.

3. מוצרים חדשים:

בתקופת הדוח לא הוצעו מוצרים חדשים.

4. להלן פירוט אודות המוצרים והשירותים של החברה:

א. נתונים כלליים

שנת 2015:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
מספר עמיתים:						
191,194	-	142,860	39,989	454	7,891	פעילים
143,860	1,937	63,887	74,089	733	3,214	לא פעילים
					וקבלי קצבה:	
פנסיונרים:						
2	-	-	-	-	2	זקנה
6	-	-	-	-	6	שארים
5	-	-	-	-	5	נכות
13	-	-	-	-	13	סה"כ
					מספר חשבונות עמיתים:	
211,390	-	149,726	53,319	454	7,891	פעילים
319,660	2,288	142,961	170,464	733	3,214	לא פעילים
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):						
13,738,329	-	9,848,888	3,409,111	13,776	466,554	פעילים
23,508,549	1,095,909	9,810,424	12,517,509	14,200	70,507	לא פעילים
בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:						
2,605	-	-	-	-	2,605	זקנה
-	-	-	-	-	-	שארים
-	-	-	-	-	-	נכות
נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):						
807,462	-	432,986	324,508	2,187	47,781	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
3,095,541	-	2,396,947	582,308	5,948	110,338	תקבולים מדמי גמולים
5,568,503	112,453	2,926,955	2,423,279	3,182	102,634	העברות צבירה לקופה/לקרן
(3,045,917)	(53,585)	(1,527,240)	(1,441,306)	(949)	(22,837)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
תשלומים:						
(1,273,379)	(69,615)	(854,280)	(340,786)	(2,743)	(5,955)	דיונות

-	-	-	-	-	-	אחרים
תשלומים לפנסיונרים:						
(66)	-	-	-	-	(66)	פנסיית זקנה
(201)	-	-	-	-	(201)	פנסיית נכות
(240)	-	-	-	-	(240)	פנסיית שארים
387,856	20,190	163,543	197,977	48	6,098	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):						
294,389	7,593	158,826	126,236	229	1,505	פעילים ולא פעילים
15	-	-	-	-	15	מקבלי קצבה
8,104	-	-	3,995	180	3,929	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) :						
-	0.86%	0.82	0.89%	0.33%		פעילים
0.67%	0.83%	0.79	0.89%	0.33%		לא פעילים
-	-	-	-	0.50%		מקבלי קצבה
-	-	0.72%	3.08%	3.56%		שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):						
0.29	0.04	0.04	0.04	0.11	0.06	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.027	0.004	0.003	0.003	0.014	0.003	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.043	0.01	0.01	0.01	0.003	0.01	בגין השקעות לא סחירות
0.45	0.09	0.07	0.08	0.12	0.09	עמלות ניהול חיצוני
-	-	-	-	-	-	עמלות אחרות
0.487	0.0951	0.0795	0.091	0.118	0.104	הוצאות מוגבלות
שיעור עודף גרעון/ אקטוארי (באחוזים):						
(0.1003%)	-	-	-	-	(0.1003%)	עמיתים/ מבוטחים
(0.1003%)	-	-	-	-	(0.1003%)	פנסיונרים

שנת 2014:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						מספר עמיתים:
163,814	-	120,241	37,589	345	5,639	פעילים
126,505	1,866	52,558	69,353	585	2,143	לא פעילים
					מקבלי קצבה:	
						פנסיונרים:
1	-	-	-	-	1	זקנה
3	-	-	-	-	3	שארים
-	-	-	-	-	-	נכות
4	-	-	-	-	4	סה"כ
					מספר חשבונות עמיתים:	
176,187	-	122,668	47,535	345	5,639	פעילים
271,505	2,113	115,262	151,402	585	2,143	לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
11,269,407	-	8,043,069	2,909,789	10,077	306,472	פעילים
21,233,400	1,086,468	8,500,318	11,595,359	12,413	38,842	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:
2,658	-	-	-	-	2,658	זקנה
-	-	-	-	-	-	שארים
-	-	-	-	-	-	נכות
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
551,255	-	421,496	91,602	2,409	35,748	דמי גמולים משונתיים עבור מצטרפים חדשים
2,277,986	-	1,880,729	314,871	5,169	77,217	תקבולים מדמי גמולים
7,004,746	133,151	3,625,305	3,176,294	1,929	68,067	העברות צבירה לקופה/לקרן
(2,127,070)	(72,072)	(1,016,962)	(1,023,965)	(2,392)	(11,679)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
						תשלומים:
(1,063,235)	(67,309)	(704,455)	(287,360)	(172)	(3,939)	פדיונות
					-	אחרים
						תשלומים לפנסיונרים:
(43)	-	-	-	-	(43)	פנסייט זקנה
(33)	-	-	-	-	(33)	פנסייט נכות
(117)	-	-	-	-	(117)	פנסייט שארים

1,226,713	50,952	588,574	576,752	591	9,844	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
245,463	7,491	127,257	109,556	180	979	פעילים ולא פעילים
3	-	-	-	-	3	מקבלי קצבה
7,448	-	-	4,405	155	2,888	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) :
	-	0.88%	0.84%	0.91%	0.35%	פעילים
	0.70%	0.84%	0.80%	0.91%	0.35%	לא פעילים
	-	-		-	0.50%	מקבלי קצבה
	-	-	1.49%	2.99%	3.75%	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
						שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
0.57	0.07	0.07	0.07	0.25	0.11	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.01	-	-	-	0.01	-	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.11	0.02	0.03	0.02	0.01	0.03	בגין השקעות לא סחירות
0.13	0.03	0.02	0.03	0.02	0.03	עמלות ניהול חיצוני
	-	-	-	-	-	עמלות אחרות
0.17	0.04	0.03	0.04	0.02	0.04	הוצאות מוגבלות
						שיעור עודף גרעון/ אקטוארי (באחוזים):
0.0025%	-	-	-	-	0.0025%	עמיתים/ מבוטחים
(0.0732%)	-	-	-	-	(0.0732%)	פנסיונרים

שנת 2013:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						מספר עמיתים:
126,385	-	88,795	33,317	306	3,967	פעילים
111,020	1,744	43,130	64,482	400	1,264	לא פעילים
					מקבלי קצבה:	
						פנסיונרים:
1	-	-	-	-	1	זקנה
1	-	-	-	-	1	שאים
-	-	-	-	-	-	נכות
2	-	-	-	-	2	סה"כ
					מספר חשבונות עמיתים:	
136,858	-	90,961	41,624	306	3,967	פעילים
235,960	1,964	91,093	141,239	400	1,264	לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
8,643,348	-	5,931,656	2,518,052	6,728	186,912	פעילים
16,543,789	1,041,746	6,238,540	9,230,504	10,637	22,362	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:
58	-	-	-	-	58	זקנה
-	-	-	-	-	-	שאים
-	-	-	-	-	-	נכות
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
527,737	-	403,400	96,563	2,612	23,162	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
1,558,740	-	1,239,960	266,214	3,894	48,672	תקבולים מדמי גמולים
7,220,969	210,736	3,747,793	3,205,747	2,359	54,534	העברות צבירה לקופה/לקרן
(1,624,332)	(33,827)	(751,815)	(833,462)	(588)	(4,640)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
						תשלומים:
(809,957)	(35,355)	(568,633)	(203,150)	(902)	(1,917)	פדיונות
-	-	-	-	-	-	אחרים
						תשלומים לפנסיונרים:
-	-	-	-	-	-	פנסייט זקנה
(29)	-	-	-	-	(29)	פנסייט נכות
(3)	-	-	-	-	(3)	פנסייט שארים

1,365,470	68,877	617,988	665,260	989	12,356	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
188,254	6,777	92,447	87,302	170	1,558	פעילים ולא פעילים
-	-	-	-	-	-	מקבלי קצבה
5,458	-	-	4,542	59	857	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) :
	-	0.91%	0.87%	0.93%	0.36%	פעילים
	0.74%	0.88%	0.83%	0.93%	0.36%	לא פעילים
		-	-	-	0.50%	מקבלי קצבה
		-	-	2.69%	3.95%	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
						שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
0.65	0.07	0.09	0.09	0.26	0.14	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.07	0.01	0.01	0.01	0.03	0.01	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.02	-	0.01	0.01	-	-	בגין השקעות לא סחירות
0.21	0.04	0.05	0.06	0.02	0.04	עמלות ניהול חיצוני
-	-	-	-	-	-	עמלות אחרות
0.21	0.04	0.05	0.06	0.02	0.04	הוצאות מוגבלות
						שיעור עודף גרעון/ אקטוארי (באחוזים):
0.1845%	-	-	-	-	0.1845%	עמיתים/ מבוטחים
5.1296%	-	-	-	-	5.1296%	פנסיונרים

ב. מידע בדבר חשבונות לא פעילים ומנותקי קשר

שנת 2015:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלתמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		חשבונות מנותקי קשר:
				מקיפות	כלליות	
5,118	-	2,615	2,498	-	5	מספר חשבונות
136,249	-	36,896	99,288	-	65	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
104.23	-	32	72	-	0.23	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	1.22%	0.87%	-	0.36%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים
						חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
89,699	384	37,414	47,301	709	3,891	מספר חשבונות
232,695	977	106,202	112,483	1,680	11,353	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
214	1	85	85	14	29	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	1.33%	0.99%	0.90%	0.89%	0.3%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2014:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלתמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		חשבונות מנותקי קשר:
				מקיפות	כלליות	
9,540	-	4,768	4,767	3	2	מספר חשבונות
341,230	-	97,785	243,405	31	9	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
288.36	-	95	193	0.32	0.04	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	1.39%	0.97%	1.05%	0.5%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים
						חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
81,059	363	31,113	46,313	531	2,739	מספר חשבונות
202,657	892	83,541	108,997	1,257	7,970	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
184	1	70	84	9	20	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	1.37%	1.07%	0.93%	0.9%	0.35%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2013:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		חשבונות מנותקי קשר:
				מקיפות	כלליות	
18,201	-	5,954	12,247	-	-	מספר חשבונות
406,702	-	116,449	290,253	-	-	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
363	-	120	243	-	-	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	-	1.45%	1.07%	-	-	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
85,446	360	28,875	53,814	417	1,980	מספר חשבונות
187,119	875	66,962	112,150	1,001	6,131	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
171	1	58	90	8	14	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	1.41%	1.17%	0.98%	0.93%	0.36%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

ג. מידע בדבר שיעור דמי הניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין

לשנים 2013-2015:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		שיעור דמי ניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין (באחוזים):
				מקיפות	כלליות	
	2%	2%	1.05%/4%	0.5%/6%	1.05%/4%	פעילים
						לא פעילים:
	0.3%	0.3%	0.3%	0.3%	0.3%	מנותקי קשר
	-	-	-	-	-	אחר
	-	-	-	0.5%	0.5%	מקבלי קצבה

ההוראה הרגולטורית החלה על המוצרים המפורטים לעיל בנוגע לשיעור דמי הניהול הינה תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב – 2012. תקנות אלו קובעות את דמי הניהול המירביים שניתן לגבות מיתרה צבורה ומהפקדות בקופות הגמל וקרנות הפנסיה ואת דמי הניהול המירביים שניתן לגבות מיתרה צבורה בקרנות השלמות ובקופות מרכזיות לפיצויים.

- להלן הסבר לגבי התפתחויות ושינויים שחלו בקופות הגמל וקרנות הפנסיה במהלך התקופות:
- מצטרפים חדשים: קיים הבדל בכמות המצטרפים בין המוצרים. כמות המצטרפים למוצר קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים מתון משמועות מהעלייה שנראית במוצר קרנות ההשתלמות. בנוסף נראה כי מספר העמיתים הפעילים במוצר ההשתלמות גדל משמעותית עם השנים בניגוד למוצר הגמל.
- פדיונות: ניתן לראות שבין השנים 2014 ו-2015 חלה עליה בסכום הפדיונות, אולם שיעור הפדיונות עלה ביחס זהה לשיעור העלייה ביתרת הנכסים המנוהלים.
- דמי ניהול מצבירה: בעקבות מגמת ירידת דמי הניהול הקיימת בשוק כבר מספר שנים באופן רוחבי לגבי כל המוצרים, ניתן לראות ירידה של שיעור דמי הניהול בשנת 2015 לעומת שנת 2014.

ב. תחרות

- ענף קופות הגמל והפנסיה מאופיין בתחרות ענפה. מתחריה המרכזיים של החברה הינם חברות מנהלות שתחת בתי ההשקעות וחברות הביטוח כגון: הראל חברה לביטוח, מנורה חברה לביטוח, כלל חברה לביטוח, פסגות גמל ופנסיה, אקסלנס נשואה גמל ילין לפידות ודש מיטב גמל ופנסיה.
- שינויים רגולטורים שנערכו לאורך השנים האחרונות וביניהם: תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל שנכנס לתוקף בינואר 2008, תקנות הניוד שנכנסו לתוקף באוקטובר 2008 ולאחרונה חופש בחירת הסוכן ע"י העמית, הפרדת תפעול ושיווק פתחו את ענף קופות הגמל והפנסיה לתחרות בין הגורמים השונים: חברות ביטוח, חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה וכיו"ב.
- תנאי התחרות השוררים בשוק קופות הגמל וקרנות ההשתלמות הינם תנאים דינמיים בשל יכולת הניוד של הכספים בין הגופים המנהלים קופות גמל במשק. בשנה האחרונה חלה התגברות בפעילות מחלקות השימור לשם מניעת ניוד כספים באופן המסתמן כאגרסיבי. נכון למועד דוח זה החברה הינה השלישית בגודלה ומחזיקה בנתח שוק של כ- 10% מסך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות.
- שוק הפנסיה מאופיין בתחרות נמוכה בשל היותו שוק ריכוזי, בעל מבנה הפצה ייחודי הכולל הסדרים פנסיוניים רחבים בין מעסיקים לבין הקרנות הגדולות. גם בשוק הפנסיה חלה התגברות בפעילות מחלקות השימור לשם מניעת ניוד כספים עד למתן הצעות לניהול בשיעור של 0% בדמי הניהול. נכון למועד דוח זה החברה ממוקמת במקום העשירי (מתוך אחד- עשר) מבין הגופים המנהלים קרנות פנסיה עם נתח שוק הקטן מ- 1% מסך הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה החדשות.
- שיטות עיקריות להתמודדות עם התחרות
- בכל השווקים בהם מתחרה החברה: גמל, קרנות ההשתלמות וקרנות הפנסיה החברה מתמודדת עם התחרות באמצעות חיזוק והידוק הקשרים הקיימים עם כל מערך ההפצה הקיים ופועלת גם לשם הרחבתו. בנוסף, בשל אופי שוק הפנסיה כפי שתואר לעיל, החברה מפנה משאבי שיווקיים ופרסומיים לשם הגברת המודעות למוצר קרנות הפנסיה בין היתר על ידי התמודדות במכרזים, השתתפות בכנסים של מעסיקים והרחבת ערוץ ההפצה הישיר.

בניהול ההשקעות - יציבות לאורך זמן ותשואות גבוהות - החברה נוקטת מדיניות אשר מבטאת יחס סיכוי - סיכון הולם לצרכי לקוחותיה, הן על ידי פיזור גיאוגרפי והן על ידי פיזור ענפי.

פרסום – החברה משקיעה בערוצי מדיה שונים לטובת חיזוק המותג ובידול החברה לגבי אופן פעילותה ואופן החשיפה.

הרחבה משמעותית של התקשרות עם סוכנים ומנהלי הסדר- בתקופת הדו"ח המשיכה מגמת הרחבת ההתקשרות מול גורמי שיווק שונים המתמחים בפעילות פנסיונית וכן הורחבה הפעילות מול חלק מהבנקים המייעצים.

החברה חשופה למגוון גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי, כגון: ניהול ההשקעות והתשואות המושגות יש בהם השפעה מרכזית על המפצים ועל לקוחות פוטנציאליים. כמו כן, למדיניות דמי הניהול של החברה השפעה מהותית על פעילות המפצים ועל יכולת החברה לשווק בהצלחה את מוצריה.

ג. לקוחות

לחברה פיזור לקוחות רחב. לא קיים לקוח או קבוצת לקוחות שצורפה באמצעות הסדר עם מעסיק, שהכנסותיה ממנו מהוות 10% ומעלה מסך ההכנסות של החברה כמו כן, לא קיים לקוח שהנכסים המנוהלים עבורו מהווים 1% ומעלה מסך הנכסים. החברה אינה תלויה בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות או בקבוצת לקוחות שצורפה באמצעות הסדר עם מעסיק, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על פעילות החברה.

להלן נתונים אודות לקוחות החברה לפי מוצריה:

קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים

גיל ממוצע של עמיתי קופות הגמל ירד מ- 60.4 שנים בשנת 2014 ל- 59.4 שנים בשנת 2015. שיעור הפדיונות מיתרת הצבירה הממוצעת, נותר כמעט ללא שינוי בשנתיים האחרונות, בשנים 2014 ו- 2015 נפדו 324 ו- 374 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 2.23% וכ- 2.35% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2015 ממוצע ותק של עמיתים עמד על 5.34 שנים. בשנת 2014 עמד הממוצע על שיעור דומה של 5.01 שנים.

קרנות השתלמות

גיל ממוצע של עמיתי קרנות ההשתלמות ירד מ- 57.5 שנים בשנת 2014 ל- 54.5 שנים בשנת 2015. שיעור הפדיונות מיתרת הצבירה הממוצעת, נותר כמעט ללא שינוי בשנתיים האחרונות, בשנים 2014 ו- 2015 נפדו 751 ו- 876 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 4.55% וכ- 4.44% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2015 ממוצע ותק של עמיתים עמד על 2.99 שנים. בשנת 2014 עמד הממוצע על שיעור דומה של 2.72 שנים.

קופות מרכזיות לפיצויים

שיעור הפדיונות מיתרת הצבירה הממוצעת, נותר כמעט ללא שינוי בשנתיים האחרונות, בשנים 2014 ו- 2015 נפדו 67 ו- 80 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 6.7% וכ- 8% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2015 ממוצע ותק של עמיתים עמד על 6.62 שנים. בשנת 2014 עמד הממוצע על שיעור דומה של 6.1 שנים.

קרנות פנסיה חדשות

הרוב המכריע של המבוטחים בקרנות הפנסיה שבניהול החברה הינם שכירים, המועסקים על ידי מעסיקים שונים והיתר מבוטחים עצמאים.

פנסיה מקיפה

מספר המבוטחים בקרן הפנסיה המקיפה, נכון לסוף שנת 2015 הינו 11,105 מתוכם 7,891 מבוטחים פעילים.

גיל ממוצע של עמיתי קרן פנסיה מקיפה ירד מ- 36 שנים בשנת 2014 ל- 35 שנים בשנת 2015.

סך הפדיונות בקרן המקיפה במהלך שנת הדוח הינו כ-6 מיליוני ש"ח ושיעור הפדיונות עומד על 1.08% מיתרת הנכסים המנוהלים. בשנת 2014 עמד סך הפדיונות על סכום של כ-4 מיליוני ש"ח ושיעור הפדיונות היה 1.1%.

בשנת 2015 ממוצע ותק של עמיתים מיום הצטרפותם לקרן ועד יומם האחרון הינו 2.2 שנים. בשנת 2014 עמד הממוצע על 1.8 שנים.

פנסיה כללית

מספר המבוטחים בקרן הפנסיה הכללית, נכון לסוף שנת 2015 הינו 7,779 מתוכם 5,636 מבוטחים פעילים.

סך הפדיונות עמד על כ-3 מיליוני ש"ח המהווה שיעור הפדיונות של כ-10% מיתרת הנכסים המנוהלים.

בשנת 2015 ממוצע ותק של עמיתים מיום הצטרפותם לקרן ועד יומם האחרון הינו 2.6 שנים. בשנת 2014 עמד הממוצע על 1.7 שנים.

חלק ג: מידע נוסף ברמת כלל החברה

א. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

על החברה חלות הוראות הדין החלות על חברות מנהלות קופות גמל קרנות השתלמות קרנות פנסיה וקופות מרכזיות לפיצויים, לרבות ההוראות לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 המסדיר את אופן רישויים ופעולתם של חברות מנהלות ואופן הפיקוח עליהם, תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תשכ"ד-1964 המסדירות את ההתנהלות השוטפת של קופות הגמל, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005 המסדיר את חובותיו של בעל רשיון לשיווק וייעוץ פנסיוני, תקנות שונות מכוח החוקים האמורים וכן הוראות הממונה על אגף שוק ההון כפי שהן מתפרסמות מעת לעת. פעילות החברה מפוקחת על ידי הממונה על אגף שוק ההון. על החברה חלים חוקים, תקנות, צווים והוראות הממונה הקשורים לתחומי פעילותה. להלן תמצית החקיקה שפורסמה בתקופת הדו"ח ואשר צפויה להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של החברה:

- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (סכומים נמוכים), התשע"ו-2016 - התקנות מאפשרות משיכת כספים מחשבוניות בקופות גמל בעלי סכומים נמוכים בכפוף לתנאים הקבועים בהוראות אלו. החברה ערוכה ליישום התקנות.

להלן עיקרי החוזרים שפורסמו בתקופת הדו"ח ואשר צפויים להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של החברה:

- דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של החברות המנהלות – עדכון – המוסיף חובת דיווח לחברה על מנת לקבל את המידע ביחס לכלל ההוצאות הישירות שגובה החברה מכל קופות הגמל, המסלולים וקרנות הפנסיה המנוהלים על ידה וזאת במסגרת הדיווחים הנלווים לדוחות הכספיים. החברה ערוכה לביצוע הדיווח הנדרש.
- מסלולי השקעה בקופת גמל – הקובע כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות גמל וכן קובע כללים אחידים לקביעת שמות ומדיניות השקעה במסלולים השונים (מתמחים ושאינם מתמחים). החברה נערכה ליישום החוזר במסגרת שינוי מסלולי ההשקעה בקופות הגמל והתפעול השוטף.
- עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רשיון – לפיה תשלום דמי עמילות לבעל רשיון הנגזרים מדמי ניהול שמשלם הלקוח הינו מנוגד לחובת הנאמנות של הגוף המוסדי ושל בעל הרשיון ללקוחותיו, משום שהוא מעודד בעלי רשיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר. החברה בוחנת את השלכות עמדה זו על פעילותה.
- בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – תיקונים – הקובע כי יש לצרף את הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית החל מתקופת הדיווח השנייה שבגינה נשלח הדוח לעמית במתכונתו החדשה. החברה נערכת לביצוע הגילוי הנדרש.

- דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי – מטרת החוזר לקבוע דרך אחידה באמצעותה גוף מוסדי יחשב ויגבה דמי ניהול מיתרה צבורה, לפי נוסחה מוגדרת הופיעה בחוזר. הנוסחה מנוסחת על חישוב שורש. החברה ערוכה לחישוב דמי הניהול על פי הוראות החוזר.
- דיווח לממונה אודות הסדרי חוב – החוזר מקים חובת דיווח חדשה לממונה, באופן מצטבר, אודות הסדרי חוב שבמסגרתם בוצע שינוי בתנאי החוב המקוריים, במבנה שבמתכונת הקבוע בחוזר. החברה ערוכה להכנת הדיווח ולהגשתו.
- דוח שנתי על יישום הוראות דין – תיקון – מתקן את החוזר המקורי בנושא ומוסיף חובת דיווח בתחום ביקורת פנימית, תכנית ציות, אכיפה פנימית והלבנת הון. החברה בוחנת את השלכות חוזר זה.
- מדיניות תגמול בגופים מוסדיים – תיקון – הקובע הוראות לעניין גיבוש מדיניות התגמול של נושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים בחברה ומניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדיה הארוכים של החברה, עם מדיניות ניהול הסכיונים שלה ועם הצורך בניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעותו. החברה נערכה ליישום תיקון הוראות החוזר לרבות באמצעות שינוי מדיניות התגמול שלה.
- שער 5, חלק 4, פרק 3 "דיווח לממונה על שוק ההון" לחוזר המאוחד (קודקס) – פרק חדש מתוך הקודקס המאגד את חוזרי הממונה לגבי הוראות דיווח של גופים מוסדיים לממונה על שוק ההון אשר הינן תקופתיות ומיוחדות. החברה ערוכה ליישום הוראות הפרק בקודקס.
- דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של חברות מנהלות – עדכון – הקובע כי בדיווחים הנלווים לדוחות הכספיים השנתיים יש להעביר מידע נוסף ביחס לעמיתים בהתאם לקבוצות גיל וכו'. החברה ערוכה ליישום הוראות החוזר.
- דוח תקופתי של חברות מנהלות – הקובע הוראות לעריכת דוח תיאור עסקי התאגיד ודוח דירקטוריון הכלולים בדוחות הכספיים של חברות מנהלות ונותן דגש על תמציתיות הדוחות והצגת מידע עדכני ובעל השפעה מהותית על החברה בתקופת הדוח. החברה ערוכה ליישום הוראות החוזר.
- תשלום גוף מוסדי עבור שירותי תפעול למעסיקים – הבהרה לפיה גוף מוסדי אינו רשאי לספק שירותי תפעול למעסיק או לשאת בעלות מימון תפעול הליך סליקת הכספים והמידע והפקת קבצי הדיווח המוטלים על המעסיק. החברה בוחנת את השלכות הבהרה זו על החברה.

להלן עיקרי טיוטות חוזרים ותקנות שפורסמו בתקופת הד"ח ואשר צפויים להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של החברה

- טיוטת חוזר מיקור חוץ בגופים מוסדיים - הקובע כללים לשימוש במיקור חוץ לרבות תהליך הוצאת פעילויות למיקור חוץ וניהולן השוטף. הטיוטה צפויה להשפיע על פעילותה של החברה עם ספקיה.
- טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הגבלות לענין מינוי וכהונה של בעלי תפקיד מרכזי בגוף פיננסי), התשע"ו-2016 (מינואר 2016) – הקובעות מגבלות על מינוי וכהונה

של בעל תפקיד מרכזי. הטייטה צפוייה להשפיע על המבנה הארגוני ועל כהונתם של בעלי תפקידים מרכזיים בחברה.

ב. חסמי כניסה ויציאה

1. חסמי כניסה

- דרישות ההסדר התחיקתי לענין הון עצמי וקיום ביטוחים לצורך הקמה וניהול של חברה המנהלת קופות גמל וקרנות פנסיה מהווים חסמי כניסה מהותיים בענף.
- דרישות עמידה בהוראות הרגולציה, כמפורט בסעיף א' לעיל, מהוות גם הן חסמי כניסה מהותיים בענף.
- לצורך ניהול חברה לניהול קופות גמל וקרנות פנסיה נדרש כוח אדם מיומן, מקצועי ואיכותי וכן נדרשים בעלי תפקידים ספציפיים לשם עמידה בדרישות ההסדר התחיקתי החל (כגון מנהל מערכות מידע, קצין אשראי, מנהל אבטחת מידע, מבקר פנים, ממונה אכיפה מנהלית וכו').
- מיתוג ומוניטין מהווים גם הם חסמי כניסה לשוק בשל התחרות הגוברת והולכת בין היצרנים השונים, לצד צמצום מספר הגופים הפועלים בשוק.

2. חסמי יציאה

דרישות הממונה על שוק ההון בכל הנוגע להעברת פעילות החברה לגוף אחר, לרבות מגבלות המוטלות על בעלי שליטה לצורך קבלת היתר שליטה, מהוות חסם יציאה.

3. מגבלות הכלולות בהיתר שליטה

החברה מוחזקת ע"י אלטשולר שחם בע"מ ופרפקט (י.נ.א) שוקי הון בע"מ אשר מוחזקות כמפורט בתרשים האחזקות של החברה (סעיף א' בפרק א' לעיל). ביום 15 בינואר 2015, ניתן לבעלי השליטה, כמפורט בפרק א' לעיל, בחברה היתר מתוקן לשליטה והחזקת אמצעי שליטה בחברה ע"י הממונה. היתר השליטה כולל הוראות לעניין מגבלות מכירת אחזקות, הנפקת אמצעי שליטה בשרשרת השליטה והוראות דיווח לממונה.

ג. גורמי ההצלחה קריטיים

להערכת הנהלת החברה גורמי ההצלחה הקריטיים בתחום פעילות הקופות והקרנות, הינם:

- ביצועים עודפים בתחום ניהול ההשקעות ביחס לחברות מנהלות אחרות.
- פעילות שיווקית באמצעות משווקים פנסיונים אשר מועסקים על ידי החברה וכן על ידי סוכני ביטוח פנסיונים ובנקים מיעצים.
- מערך שירות לקוחות מקצועי שנותן מענה הן לעמיתים והן לכלל ערוצי ההפצה.
- אתר אינטרנט מעודכן שמספק מענה ללקוחות ולסוכני החברה.

- ניהול פעילויות תפעוליות שוטפות ברמה גבוהה, תוך מתן מענה מהיר למעסיקים ולקוחות החברה.
- תגובה מהירה להתרחשויות ושינויים בשווקים הן בהשקעות והן במוצרים.
- מותג בעל ערכים הישגיים ונכסי מותג גבוהים.
- ראשוניות, חדשנות רעיונית וטכנולוגית.

ד. השקעות

החברה מנהלת את השקעותיה בכל אפיק תוך בחינת אינטרס החוסכים וניסיון להתאימן לציפיותיהם שימדדו בטווח הארוך בכפוף להוראות רגולטוריות. הדירקטוריון מתווה את מדיניות ההשקעות של הקופות. ועדת ההשקעות בישיבותיה מקבלת סקירה כלכלית ממנהל ההשקעות המציג גם את תוצאות ביצועי הקופות לתקופה, הרכב החזקות הקופות ונושאים נוספים הדורשים דיווח מעת לעת. הועדה קובעת את הרכב ההשקעות של כל קופה תחת מדיניות ההשקעות שנקבעה ומנחה את מנהל ההשקעות בהתאם. הועדה קובעת את החשיפות לאפיקים העיקריים ומנהל ההשקעות בוחר את ניירות הערך הספציפיים להשקעה במסגרת המדיניות שנקבעה.

ועדת ההשקעות בעלת סמכויות פיקוח, בקרה והתוויות מדיניות. בקר ההשקעות בודק באופן שוטף את התאמת ביצועי מנהל ההשקעות להחלטות הועדה ומדווח לוועדת ההשקעות ולמנהלי החברה, בהתאם לנדרש.

מדיניות ההשקעות מתבססת על ניתוחים מקרו ומיקרו כלכליים של שווקי ההון בארץ ובעולם היות שכך, המדיניות נבדקת ונבחנת מעת לעת על ידי ועדת השקעות ומעודכנת ככל הנדרש.

ככלל, משקיעות הקופות במגוון אפיקים כגון: מניות בישראל; מניות בחו"ל; אג"ח מדינה, אג"ח קונצרני, הלוואות בישראל ובחו"ל, נדל"ן, קרנות השקעה לסוגיהן תוך פיזור בינלאומי של תיק ההשקעות ופיזור סקטוריאלי שלו.

מדיניות ההשקעה של קופות הגמל וקרנות הפנסיה בחברה משקפת שאיפה לרווחיות ולהשגת תשואה שתהא גבוהה מתשואת ריבית חסרת סיכון. בנוסף, פעילות ההשקעות מכוונת לניהול סיכונים סבירים והימנעות מהשקעות המתאפיינות בסחירות נמוכה שאינן ניתנות למימוש בעיתות מבחן.

ה. ביטוח משנה

- הקרן התקשרה עם חברת הביטוח משנה בינלאומית "Scor Global Life" אשר מדורגת A+ על ידי Standard Poor's. ההסכם עם מבטח משנה נחתם בשנת 2008 לתקופה ראשונה של כ- 3.5 שנים עם הארכות אוטומטיות מובנות בתום כל שנה קלנדרית בכפוף לתנאים המפורטים בהסכם. בתום שנת הדוח חודש ההסכם לשנה קלנדרית נוספת וכן התקבלו על שני הצדדים התנאים בהסכם במידה ויחודש לשנת 2017.

החברה כפופה למדיניות החיתום של מבטח השנה ועל פיה מקיימת הליכי חיתום בקרן הפנסיה המקיפה שבניהולה, בשל הכללת כיסויים ביטוחים למקרי מוות ונכות כנגד הכיסוי המוענק בתקנון הקרן המקיפה.

הביטוח מכסה את מסלולי הביטוח והוראות תקנון הקרן, כלומר שמבטח המשנה ישתתף בתביעות על פי התנאים הקבועים בתקנון.

הכיסוי הביטוחי שניתן ע"י הקרן מכוסה מתוך הפרמיה שנגבית מהעמיתים. פער חיובי מחולק לעמיתים בדרך של הגדלת התשואה ופער שלילי מביא לחלוקת הגרעון לעמיתים בדרך של הקטנת התשואה.

על פי שיקול דעתה של החברה (כאמור בתקנון הקרן) נבחן מצבו הבריאותי של מועמד המבקש בדרך של חתימה על הצהרת בריאות או המצאת מידע אחר כולל המצאת בדיקות רפואיות מסוימות במקרי ביטוח כאלו ואחרים. החברה רשאית, על פי שיקול דעתה, שלא להפעיל את מנגנון החיתום בעיקר בעת הצטרפות של עובדים באמצעות מעסיקיהם, אשר הסכם שנחתם עימם נחשב הסדר לרבים.

ביטוח המשנה שנרכש עבור הקרן שבניהול חברת SCORE הינו מסוג "QUOTA" SHARE כלומר כיסוי בשיעור קבוע מכל תביעה. חלקו של מבטח המשנה מדורג ויחד איתו שייר מדורג: 90% עד רמה של פנסיית נכות חודשית של 5,000 ש"ח, סכום לאירוע שארים של 500,000 ש"ח. כל מה שמעל מכוסה בשיעור של 100%.

1. הון אנושי

נכון ליום 31 בדצמבר 2015 בחברה המנהלת מועסקים 258 עובדים. מחלקות החברה כוללות:

- מטה החברה: ניהול סיכונים, מחלקת כספים, מחלקה משפטית, משאבי אנוש, ביקורת פנים, מערכות מידע, מחלקת ציות.
- ניהול השקעות הכולל: מחלקת אשראי, מחלקת השקעות מחקר ואנליזה ומחלקת תפעול ובקרת השקעות.
- מחלקת תפעול;
- שרות לקוחות;
- מכירות והפצה;
- מחלקת שיווק ודיגיטל;
- מחלקת תפעול ורכש;

יצוין, כי בחלק מהמחלקות המפורטות לעיל, מועסקים עובדים המועסקים דרך החברות אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ (להלן: "**חברת הביטוח**"), אלטשולר שחם סוכנות ביטוח בע"מ (להלן: "**סוכנות הביטוח**") ואלטשולר שחם בע"מ.

כל אחד מעובדי החברה עובר את ההכשרות המתאימות בהתאם לתוכנית ההדרכה בנושאים הנדרשים לצורך מילוי תפקידו לרבות בכל הקשור בחקיקה והסדרה. כל עובדי החברה מועסקים במסגרת הסכמי עבודה אישיים, ולא חלות עליהם הוראות הסכמים כלליים או מיוחדים.

לחברה אין תלות מהותית בעובד מסוים ולא קיימות תכניות התייעלות וקיצוצים במצבת העובדים.

נושאי המשרה העיקריים בחברה ותפקידם:

שם	תפקיד
רן שחם	יו"ר הדירקטוריון
יאיר לוינשטיין	מנכ"ל
צפריר זנזורי *	סמנכ"ל שיווק ומכירות
שרון גרשביין	רו"ח מנהלת כספים
אסנת ענתבי	עו"ד יועצת משפטית
שי אהרוני	רו"ח מבקר פנימי
גונן צדיק	סמנכ"ל תפעול
מירב פלג לנדאו	מנהלת מערכות מידע
עדי גולד	סמנכ"ל שירות לקוחות והפצה
דינה ניב **	מנהלת משאבי אנוש
לילך הירשהורן	מנהלת סניף צפון
דני ירדני	סמנכ"ל השקעות
לאה פרמינגר	מנהלת השקעות אלטרנטיביות
יוני אופיר	סמנכ"ל אשראי
משה שמעוני	מנהל סיכונים

* ביום 1 בינואר 2015 מונה מר צפריר זנזורי כסמנכ"ל מכירות והפצה.

** ביום 1 בינואר 2016 סיימה דינה ניב את תפקידה ובמקומה מונתה סיגלית רז

כסמנכ"לית משאבי אנוש.

לפרטים אודות תגמול נושאי המשרה הבכירה ומדיניות התגמול, ראה סעיף ד' לחלק ד' להלן.

2. שיווק והפצה

1. החברה פועלת לשיווק מוצריה בהתבסס על מספר ערוצי הפצה:

- סוכנויות וסוכני ביטוח פנסיוני – באמצעות ערוץ זה מתבצעת עיקר פעילות השיווק והמכירה של החברה. לחברה שיתופי פעולה שנרקמו לאורך השנים עם סוכנים וסוכנויות מובילות. על אף האמור לעיל, לחברה אין תלות בסוכן או סוכנות כזו אחרת. בין היתר החברה עובדת עם סוכנות הביטוח אלטשולר שחם סוכנות לביטוח בע"מ שהינה חברה קשורה לחברה.
- מערך הייעוץ הבנקאי – לחברה הסכמי התקשרות עם כלל הבנקים הפעילים בתחום הייעוץ לטובת הפצת מוצרי החברה.
- יועצים פנסיוניים עצמאיים – לחברה הסכמים וקשרי עבודה עם מרבית היועצים העצמאיים הפועלים בשוק.

2. בנוסף לנאמר לעיל, פועלת החברה לפרסם ולשווק מוצריה באמצעות פרסום באמצעי התקשורת, לרבות טלוויזיה, אינטרנט שלטי חוצות ועוד. מתן חסויות והשתתפות בכנסים מקצועיים.

3. מבנה העמלות ועלויות רכישה הרלוונטים לכל תחומי הפעילות של החברה:

- עמלות לעובדי החברה והקבוצה לרבות סוכנויות שבבעלותה - עמלות חד פעמיות.
- עמלות נפרעים לסוכנויות וסוכני ביטוח פנסיוני - התשלום מחושב כאחוז מסוים מדמי הניהול הנגבים בפועל מתיק הנכסים הצבורים של הסוכן, זאת, כל עוד העמיתים ממשיכים לנהל את כספם בחברה.

- עמלות היקף – בנוסף לעמלות הנפרעים, קיימים תמריצים שהינם תשלומים חד פעמיים הנגזרים משימור לקוחות ומהיקף העברת הנכסים. התמריצים משולמים על פי תוכנית עבודה שנתית וכנגד עמידה ביעדים.
 - עמלת הפצה לבנקים - 0.25% מסך הנכסים בקופות המאושרות להפצה, העמלה הינה התשלום המרבי בהתאם לחוק ומשולמת ברמה חודשית.
4. מידע בדבר עלויות רכישה ועמלות שנתיות (באלפי ש"ח):

שנת 2015:

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
105,918	2,632	11,497	1,365	90,424	סוכן / סוכנות
1,308	30	114	8	1,156	צד קשור ו/או בשליטת החברה
14,141	-	-	2	14,139	בנקים
42	-	-	-	42	יועצים פנסיונים שאינם בנק
121,409	2,662	11,611	1,375	105,761	סה"כ

שנת 2014:

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
85,699	968	10,156	978	73,597	סוכן / סוכנות
2,771	128	449	75	2,119	צד קשור ו/או בשליטת החברה
11,475	-	-	-	11,475	בנקים
23	-	-	-	23	יועצים פנסיונים שאינם בנק
99,968	1,096	10,605	1,053	87,214	סה"כ

שנת 2013:

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
67,952	1,160	10,912	675	55,205	סוכן / סוכנות
2,460	185	425	45	1,805	צד קשור ו/או בשליטת החברה

7,776	-	-	-	7,776	בנקים
1	-	-	-	1	יועצים פנסיוניים שאינם בנק
78,189	1,345	11,337	720	64,787	סה"כ

סוכנים וסוכנויות פנסיוניות – כאמור, זהו ערוץ ההפצה המהותי ביותר עבור החברה, החברה ממשיכה לפעול ולהגדיל את מספר הסוכנים עמם היא משתפת פעולה לצורך הפצת המוצרים. ניתן לראות כי לערוץ הפצה זה משולמות כ-86% ועד 87% מסך העמלות המשולמות לגורמי ההפצה.

צד קשור ו/או בשליטת החברה – ניתן לראות כי לאורך השנים האחרונות, סך העמלות ששלמו לצדדים קשורים קטן באופן מהותי, זאת לאור קיטון במספר הסוכנויות שהיו חברות בקבוצת החברה. עיקר העמלות ששלמו בערוץ זה נכון לשנת 2015 הינן עמלות לסוכנים הישירים הפועלים במסגרת הקבוצה.

בנקים – במהלך השנים האחרונות, עם הגידול בפעילות העסקית והשגת תוצאות השקעה הטובות מהממוצע בשוק, התגבר שיתוף הפעולה עם הבנקים המייעצים כך שחלקם בסך העמלות ששלמו לכלל גורמי ההפצה הגיע ל כ-11.5%.

5. להלן פירוט התפלגות דמי הגמולים שהתקבלו בחברה בשנת 2015:

סוכנים וסוכנויות פנסיוניות – 2,505 מיליון ₪ המהווים כ-86% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

צד קשור ו/או בשליטת החברה – 272 מיליון ₪ המהווים כ-9.5% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

בנקים – 130 מיליון ₪ המהווים 4.5% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

6. נכון למועד כתיבת הדו"ח לא חלו שינויים בדינים המתייחסים לעמלות או תשלומים לגורמי ההפצה. יחד עם זאת, בתחילת שנת 2015 פרסמה הממונה עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון שלפיה נדרשים הגופים המוסדיים לשנות את מודל התגמול לסוכניהם, כך שדמי העמילות לא ייגזרו מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח. לעת עתה, החברה עדיין מחכה להוראות מפורטות המסבירות כיצד על החברה לפעול בנושא זה ובוחנת את ההשפעות הצפויות עליה.

7. ערוץ ההפצה של סוכנויות וסוכני ביטוח הינו ערוץ ההפצה העיקרי של החברה וקיימת לחברה תלות בערוץ הפצה זה כמכלול. יחד עם זאת, החברה אינה תלויה בסוכנות או סוכן ביטוח ספציפי ולכן להערכת החברה הפסקה מלאה של פעילות עם אחד מהם לא תפגע או תשפיע באופן מהותי על פעילות החברה.

ח. ספקים ונותני שירותים

- נכון למועד הדו"ח, בתחום הפעילות של קופות הגמל, קרנות השתלמות וקופות מרכזיות לפיצויים, לחברה שני ספקים מרכזיים המעניקים שירותים מקצועיים:
 - בנק לאומי (לאומי שירותי שוק ההון בע"מ) - מעניק לחברה שירותי תפעול עבור הקופות: אלטשולר שחם גמל, אלטשולר שחם השתלמות ואלטשולר שחם פיצויים. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה
 - חברת ג'נריקס, שהינה צד קשור לחברה, מספקת מערכת מחשוב לניהול זכויות עמיתים. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה
- בתחום הפעילות של קרנות הפנסיה לחברה שני נותני שירותים מקצועיים מרכזיים:
 - חברת תפעול גמל בע"מ המעניקה לחברה שירותי תפעול לקרנות הפנסיה. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה.
 - חברת ביטוח המשנה הבינלאומית SCOR המספקת ביטוח משנה לכיסוי הביטוחי הניתן לעמיתי קרן הפנסיה המקיפה. לפרטים נוספים אודות ההסכם עם מבטח המשנה ראה סעיף ה' לפרק 4 בדוח זה.

ט. רכוש קבוע ומתקנים

לפרטים אודות הרכוש הקבוע של החברה למועד הדוח ראה ביאור 6 בדוחות הכספיים השנתיים.

י. עונתיות

לקופות הגמל של עמיתים שכירים קיימות הפקדות שוטפות בכל חודש על ידי המעסיקים. בעבר בחודשים נובמבר - דצמבר הייתה קיימת צמיחה משמעותית בהפקדות מכיוון שעמיתים עצמאיים נהגו להפקיד בחודשים אלו לצורך ניצול הטבות המס. כיום עדיין קיימת מגמת צמיחה בהפקדות בסוף השנה אולם בשיעור פחות מאשר בשנים קודמות.

יא. נכסים בלתי מוחשיים

1. לחברה הנכסים הבלתי מוחשיים הבאים:

- מוניטין וקשרי לקוחות – נוצרו כתוצאה מרכישות ומיזוגים בשנים קודמות. על פי כללי חשבונאות החברה אינה מפחיתה בספריה את יתרת המוניטין באופן

קבוע, ומבצעת בחינת ירידת ערך לפי התקנים המקובלים. יתרת קשרי הלקוחות מופחתת על פני אומדן אורך החיים השימושי ונבדקת ירידת ערך תקופתית.

- תוכנות – יתרה זו מורכבת מעלויות פיתוח תכנה אשר מהוות לנכסים בלתי מוחשיים בהתקיים תנאים מסוימים אשר נקבעו בכללי החשבונאות ומתוכנות שנרכשו לצורך פעילות החברה. התוכנות מופחתות על פי שיטת קו ישר על פני אומדן אורך החיים השימושי שלהן.

לפרטים נוספים אודות נכסים בלתי מוחשיים ראה באור 4 לדוחות הכספיים השנתיים.

2. מאגרי מידע רשומים של החברה:

- מאגר מידע עובדים ומועמדים
- מאגר מידע סוכנים
- מאגר מידע קרנות השתלמות
- מאגר מידע קופות מרכזיות לפיצויים
- מאגר מידע קופות גמל
- מאגר מידע קרן פנסיה מקיפה
- מאגר מידע קרן פנסיה כללית

יב. גורמי סיכון

להלן גורמי הסיכון והשפעתם על החברה:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
			סיכוני מאקרו ושוק
	x		סיכונים בשוק ההון
	x		סיכונים מאקרו כלכליים
	x		סיכון אשראי
			סיכונים ענפיים
		x	תחרות
x			נזילות
	x		שינויים רגולטורים (ציות ואכיפה)
			סיכונים מיוחדים לחברה
	x		הון אנושי
	x		סיכונים תפעוליים
	x		סיכונים משפטיים
			סיכונים ביטוחים
x			קרנות פנסיה
x			צד נגדי

סיכונים מאקרו ושוק

1. סיכוני ריבית

שינויים בשערי ריבית בארץ ובעולם עלולים להשפיע לרעה על ערך הנכסים המוחזקים בקופות הגמל ובאיגרות החוב זאת בעיקר בסביבה של עליית ריבית. שינויי ריבית יכולים לקרות עקב השפעות מאקרו-כלכליות, פוליטיות, סחר בינלאומי ועוד. ועדת ההשקעות מקבלת לידיה תחזיות ומחקרים לגבי משתנים מאקרו-כלכליים, ריביות, שערי חליפין, ומשתנים אחרים אשר בגינם יחולו שינויים ברמות הריבית בארץ ובעולם ומנחה את מנהלי ההשקעות לגבי השינויים הנדרשים בהשקעות באיגרות חוב, מבחינת אורך חיי איגרות החוב, או לחילופין, ביצוע עסקאות גידור מלא או חלקי לשם התמודדות עם סיכוני הריבית.

2. סיכון שער חליפין

מדיניות ההשקעות של הקופות מאפשרת השקעה בשווקים הפיננסיים מחוץ לישראל. מאחר וכך, הקופות משקיעות באגרות חוב ובמניות במטבעות שונים מהשקל, עובדה המייצרת חשיפה לשינויים בשערי חליפין, שינויים אלו עלולים לפגוע בערכם השקלי של אחזקות הקרנות במטבעות השונים. בפני ועדת השקעות ומנהלי ההשקעות מובאים מחקרים ותחזיות לגבי שערי חליפין. על סמך אלו, מפעילה ועדת השקעות שיקול דעת ומקבלת החלטות לגבי גידור סיכוני שער חליפין. החלטות אלו כוללות האם בכלל לבצע גידור כנגד סיכוני שער חליפין ואם כן, אורך התקופה, סוג המטבע וגודל העסקה. מנהל ההשקעות יחליט על אופן הגידור.

3. סיכוני אשראי

מדיניות החברה בתחום האשראי והחוב היא להשקיע באגרות חוב ובמתן הלוואות מתואמות, שטרי הון ופיקדונות של חברות המדורגות בדרך כלל בדרוג אשראי המבטא סיכון אשראי המתאים למדיניות הדירקטוריון. הקופות שומרות על חשיפה למנפיק בהתאם לתקנות ההשקעה, והנחיות הדירקטוריון. השקעה או הלוואה מתבצעת לאחר ניתוח ובדיקה יכולת הישות הלוואה או המנפיקה לשרת את החוב תוך עמידה בתנאי ההשקעה/הלוואה.

הבדיקה נעשית על ידי מערך האשראי של החברה ובמקרים בהם קיימת חובה, מוגשת בקשת אשראי לוועדת אשראי אשר מעבירה את המלצותיה לגבי איכות האשראי ויכולת שירות החוב, להחלטת וועדת ההשקעות. המלצות אלו עשויות לכלול תנאים נדרשים למתן האשראי כמו רמת הביטחונות וסוגי הביטחונות, אורך חיי ההלוואה ותנאי הפירעון של הקרן והריבית. ועדת ההשקעות הינה הסמכות המאשרת את מתן ההלוואה תוך התייחסות לשערי הריבית ומרווחי האשראי הגלומים בהלוואות ובאיגרות החוב והתאמת ההשקעה עצמה למדיניות ההשקעות במתווה הדירקטוריון. נציין כי בתחום סיכוני האשראי, החברה אינה מבצעת עסקאות גידור. מזעור סיכוני האשראי נעשה כמעט תמיד דרך התנאים הנדרשים באשראי.

סיכונים ענפיים

1. סיכוני תחרות

ענף הגמל והפנסיה בישראל הינו ענף תחרותי ביותר כאשר התחרות מתבטאת הן בתחום דמי ניהול והן בתשואות אותן משיגים מנהלי ההשקעות. התחרות בדמי הניהול פוגעת בהכנסות החברה וברווחיות היחסית. בנוסף, תשואות עדיפות על המתחרים מביאות לגידול באחזקות ותשואות נחותות למתחרים יוצרות ירידה בגידול ואף יציאת עמיתים.

2. סיכוני נזילות/סחירות

קופות הגמל וקרנות הפנסיה רשאיות לבצע השקעות שאינן סחירות כמו נדל"ן והלוואות מתואמות. כמו כן הן צפויות לבצע השקעות שהסחירות בהן נמוכה, למשל אגרות חוב או מניות שהונפקו בכמות קטנה. ועדת השקעות קבעה מגבלות השקעה לגבי השקעות בעלות סחירות נמוכה או שאינן נזילות. בקרת ההשקעות מבצעת מעקב יומי אחר עמידה במגבלות אלו. במקרה של הפרה, מתבצע דיווח לוועדת השקעות ולדירקטוריון.

3. סיכונים רגולטורים (ציות ואכיפה)

החברה חשופה לסיכונים רגולטוריים ולהטלת עיצומים כספיים בגין אי קיום הוראות הדין. החברה בנתה תכנית אכיפה, נהלי עבודה ותהליכי בקרה ודיווח על מנת להתמודד עם סיכוני ציות אלו.

סיכונים מיוחדים לחברה

1. הון אנושי

בחברה ישנם מספר אנשי מפתח איכותיים אשר מהווים גרעין חשוב לפעילותה. איש מבין אנשי המפתח אינו יחיד, כך שלכל אחד מאנשי המפתח, יש גיבוי. החברה דואגת לכך שאנשי המפתח יתוגמלו כמקובל בשוק, בתפקידים אלו כך שקיימת יציבות במערך כוח האדם האיכותי בחברה. לראיה קיימת יציבות של שנים רבות בצוות אנשי המפתח של החבר.

2. סיכונים תפעוליים

תפעול קופות הגמל יוצר מטבע הדברים, סיכונים תפעוליים שאם יתממשו, עלולים לגרום נזקים ולפגוע בפעילות השוטפת של החברה, הן בצד העמיתים והן בצד ההשקעות.

החברה משקיעה משאבים לשם זיהוי כל סוגי הסיכונים התפעוליים, קביעת רמת החומרה של כל אחד ואחד מהם, בניית אמצעים למניעת היווצרותם של סיכונים אלו ותהליכי עבודה אלטרנטיביים במקרה של פגיעה בפעילות התקינה. כל אלו מגובים בנוהלי עבודה.

הסיכונים התפעוליים העיקריים מתרכזים סביב הנושאים הבאים:

- מעילות והונאות – החברה מתווה בקורות בתחומים בהם קיים סיכון אינהרנטי למעילות והונאות כגון תחום המסחר וטיפול בהעברות כספים של עמיתים. בין הבקורות המופעלות: הגדרת הרשאות לפעולה תוך מתן דגש על הפרדת תפקידים, אישור על ידי מורשה חתימה ועוד.
- פגיעה במערכות המחשב של החברה – מערכות המחשב של החברה מוגנות על ידי מגוון של אמצעים כמו Firewall, מידורים לוגיים, הגבלות גישה, סיסמאות ועוד. גיבוי המערכות ובסיסי הנתונים נעשה מידי יום. בנוסף, החברה מבצעת גיבוי של הנתונים בחוות שרתים נפרדת.
- כמו כן, החברה מקבלת אחת לשנה מהגופים המתפעלים (בנק לאומי ותפעול גמל) דוחות ISEA 3402 הכוללים הגדרת יעדי בקרה בתחום מערכות המידע ובחינת אפקטיביות תכנון, יישום והפעלת בקורות על מנת להשיג את יעדי הבקרה שהוגדרו.
- דלף מידע - יש בחברה נהלים נוקשים להוצאת מידע, מעקבים ממוחשבים וחסימות פיזיות.
- פגיעה במערכות התפעול ובפעילות מול הבנקים - החברה התקשרה בהסכם עם שני גופי תפעול, לתפעול השוטף של קופות הגמל וקרנות הפנסיה. כמו כן, בחברה מערכת CRM לצורך מעקב ותיעוד אחר זכויות העמיתים. בחברה מחלקות התומכות בפעילות השוטפת ומלוות את עבודת גורמי התפעול. לחלק מסיכוני התפעול ניתן ביטוי במסגרת הסכמי התפעול.
- פגיעה ברכוש - הסיכונים העיקריים לרכוש הינם גניבה, אש והצפה. החברה נוקטת באמצעים שונים למניעת סיכונים אלו, כגון, נעילת הכניסות למשרדי החברה באמצעים ביומטריים או באמצעות קודים, התקנת גלאי אש ועשן העוברים בקורות ובדיקות תקופתיות ועוד. כמו כן, החברה מפעילה אתר חלופי לשעת משבר אליו היא יכולה להעתיק את פעילותה הקריטית בעת הצורך. לצורך כך מבצעת החברה מעת לעת תרגילי חירום להעסקת פעילותה לאתר חלופי.
- למידע נוסף ראה ביאור 23 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

3. סיכונים משפטיים

פעילות החברה מלווה בייעוץ משפטי שוטף, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בעריכת ההתקשרויות וההסכמים של החברה. הסיכונים בעיקרם קשורים בעמידה בהוראות ההסדר התחיקתי.

סיכונים ביטוחים

1. סיכונים אקטואריים בקרנות הפנסיה

קרנות הפנסיה חשופות לסיכונים נוספים: סיכון שינוי תוחלת חיים, סיכון מודל אקטוארי וסיכון פרמטרי של בחירת הפרמטרים למודל האקטוארי. בנוסף קיימים סיכונים רגולטוריים ושינויים בהתנהגות העמיתים (למשל בחירת תקופת אבטחת פנסיה).

סיכונים רלבנטיים רק לפנסיה המקיפה הינם תשואה דמוגרפית שמושפעת מתביעות עמיתים בגין אבדן כושר עבודה או שארים והיקף הנפקת אגרות חוב מיועדות של ממשלת ישראל. זאת מאחר ובקרן הפנסיה הכללית אין ביטוח אבדן כושר עבודה ותביעות שארים.

החברה מבצעת מעקב ובקרה על כלל הסיכונים תוך תיאום בין האקטואר ומנהל הסיכונים.

הקרן התקשרה עם מבטח משנה לביטוח פעילות העמיתים בקרן הפנסיה המקיפה, מפני תביעות בגין נכות (אבדן כושר עבודה) ו/או שארים.

יש לציין כי הקרן מבצעת תהליך של חיתום רפואי לעמיתים פוטנציאליים המבקשים להצטרף. הכיסוי הביטוחי המוענק לעמיתי הקרן, הינו בהתאם לתקנון הקרן, כפי שיעודכן מעת לעת, לרבות בגין שינויי חקיקה, מקדמי תוחלת חיים וכדומה. מבטח המשנה מכסה את מסלולי הביטוח והוראות תקנון הקרן. כלומר מבטח המשנה ישתתף במילוי התביעות על פי התנאים הקבועים בתקנון בהתאם לחלקו.

2. סיכונים צד נגדי

קופות הגמל וקרנות הפנסיה משקיעות את כספי העמיתים באמצעות בנקים, ברוקרים ומשמרונים (הקסטודיאנים). אצל המשמרונים מוחזקים ניירות הערך. הפיקדונות הכספיים מוחזקים בבנקים.

עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים (אופציות, עסקאות פורוורד, עסקאות SWAP, למשל) מתבצעות עם הבנק המקומי.

עסקאות קניה ומכירה של ניירות ערך מבוצעות באמצעות ברוקרים ובנקים בארץ ובעולם. גם הבנקים וגם הברוקרים יוצרים סיכון צד נגדי בין אם סיכון תפעולי ובין אם סיכון פיננסי. החברה מבצעת בדיקות אצל הגופים שהם צד נגדי לקופות וקרנות הפנסיה ומעבירה את המלצותיה לדירקטוריון. זה האחרון, בהתאם לנתונים וההמלצות שקיבל, נותן את אישורו.

יג. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

- הסכמים עם ספקים ונותני שירות כמפורט לעיל בפרק ג' סעיף ח' לעיל.
- לחברה מערכת הסכמים בדבר שטרי הון שהנפיקה החברה לחברת אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ בסך כולל של 70 מיליון ₪. בדבר מידע נוסף על שטרי ההון שהונפקו ראה

- ביאור 22א' בדוחות הכספיים של החברה. אחר מועד הדו"ח הנפיקה החברה שטר הון נוסף בסך של 3.5 מיליון ש"ח כמפורט בביאור 26ז' בדוחות הכספיים של החברה.
- לחברה הסכמי הלוואה עם מוסדות בנקאיים כמפורט בביאור 14ג' בדוחות הכספיים של החברה.
 - לחברה מערכת הסכמי שיתופי פעולה עם חברות קשורות כמפורט להלן:
 1. הסכם עם חברת הביטוח המגדיר את אופן התחשבות הצדדים בגין עלויות הקמת חברת הביטוח אותן נשאה החברה.
 2. הסכמים עם חברת הביטוח וחברת פרפקט (י.נ.א) שוקי הון בע"מ (להלן: "פרפקט") המגדירים את השירותים הניתנים על ידי חברת הביטוח ועל ידי פרפקט לחברה ואת השירותים הניתנים על ידי החברה לחברת הביטוח והתמורה בגינם.
 3. הסכמים עם חברת אלטשולר שחם בע"מ המגדירים את השירותים הניתנים על ידי החברה לאלטשולר שחם בע"מ.
 4. הסכמים בין החברה לאלטשולר שחם סוכנות לביטוח בע"מ המגדירים את השירותים הניתנים על ידי הסוכנות לביטוח לחברה.
 5. הסכמים בין החברה לאלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ המגדירים את ההתחשבות בין החברות באשר לשירותים הניתנים לחברה.
 6. הסכם בין החברה לאלטשולר שחם בע"מ לשיווק קרנות השתלמות על ידי אלטשולר שחם בע"מ.
 - לחברה קיימים הסכמים לגבי הנחות בדמי ניהול לעובדי אותו מעסיק והסכמי הסדר לרבים בקרן הפנסיה, אך אין הסכמים שעולים לכדי הסכם מהותי.
 - אין לחברה הסכמים לשיתוף פעולה אסטרטגיים.

יד. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

- החברה נוהגת לבחון את תכניתיה האסטרטגיות מעת לעת ולעדכן את יעדיה בהתאם להתפתחויות שחלות בענף קופות הגמל ובשוק ההון, במפת התחרות ובסביבה העסקית.
- החברה קבעה לעצמה את היעדים האסטרטגיים המרכזיים הבאים:
1. הגדלת נתח פעילות בתחומי הפנסיה והגמל וחיזוק מעמדה כאחת מהחברות המובילות בתחום החיסכון הפנסיוני וזאת בדרך של גידול הפעילות הקיימת בין אם באמצעות צמיחה אורגנית או רכישת פעילויות קיימות.
 2. הרחבת ערוצי ההפצה ועיבוי הקיימים.
 3. שימור לקוחותיה הקיימים תוך שיפור מתמיד של השירות ומתן מענה לצורכי החיסכון של הלקוח, בין היתר בדרך של שינוי או גיוון מסלולי החיסכון.
 4. שדרוג מערכות המחשב שלה במקביל לשיפור שירותי התפעול המתקבלים מהבנקים המתפעלים.
 5. העלאת רמת הבקורות בתהליכים המיושמים בארגון כדי להקטין ככל הניתן את הסיכונים להם חשופה החברה.

האסטרטגיה של החברה, כמפורט לעיל, משקפות את המדיניות של החברה נכון למועד פרסום הדוח, ומבוססות על הערכות נוכחיות של תחומי פעילותה ומצבה ועשויות להשתנות, כולן או חלקן, מעת לעת. אין כל ודאות בדבר התממשות אסטרטגיה זו של החברה. ייתכן, כי היעדים המתוארים לעיל לא יושגו בעתיד או כי החברה תחליט שלא ליישם את האסטרטגיה האמורה לעיל, כולה או חלקה, וזאת, בין היתר, מהסיבות הבאות: שינויים בשוק ההון בארץ ובעולם, שינויים בכדאיות הכלכלית, שינויים בתנאי התחרות בשוק ושינויים בשווקים עצמם, שינויים רגולטורים, וכן כתוצאה מגורמי הסיכון האחרים החלים על פעילות החברה, כפי שמתוארים בדוח זה.

חלק ד: היבטי ממשל תאגידי

א. מידע בדבר דירקטורים של החברה

• דירקטורים חיצוניים

תעודת זהות	בארי בן זאב	אהוד נחתומי	אריאל קרן
051205508	05846579	022851232	
1952	1963	1967	
מען להמצאת כתבי בית-דין	שמואל שניצר 9, תל אביב.	אהרון גלעדי 4, חולון.	איילון 12, רמת השרון.
נתינות	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בועדה או בועדות דירקטוריון	חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות וחבר ועדת ביקורת.	חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת ביקורת, חבר ועדת אשראי.	חבר דירקטוריון, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת השקעות.
דירקטור בלתי תלוי או חיצוני	כן **	כן **	כן **
האם הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או בעל כשירות מקצועית	כן	כן	כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת, חברה קשורה או של בעל עניין	לא	לא	לא
התאריך בו החל לכהן כדירקטור	20.03.2014	25.05.2008	1.6.2009
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בכלכלה ובעל תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב.	בעל תואר ראשון בכלכלה וסוציולוגיה ותואר שני במנהל עסקים (מימון) ובכלכלה (מסחר בינלאומי) מהאוניברסיטה העברית בירושלים.	בוגר תואר ראשון בכלכלה ובוגר MBA התמחות במימון.
התעסקותו בחמש השנים האחרונות עיסוק עיקרי נוסף	ייעוץ אסטרטגי עסקי בארץ ובחו"ל ודירקטור בחברות.	עוסק בייעוץ פנסיוני ופיננסי.	עוסק בייעוץ פיננסי.
פירוט התאגידים בהם מכהן כדירקטור	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות התחייבויות תלויות תשואה וחבר ועדת ביקורת; פרטנר חברת תקשורת בע"מ; אלומי קפיטל בע"מ, חירון חברה למסחר בע"מ, קלי ניהול הסדרים פנסיוניים בע"מ, poalim asset management uk ltd.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, חבר ועדת אשראי, יו"ר ועדת ביקורת ויו"ר ועדת השקעות התחייבויות שאינן תלויות תשואה; אקסלנס נשואה ניהול השקעות בע"מ, במחוג - מינהל גמל לעובדי חברת החשמל לישראל בע"מ, אהוד נחתומי - ייעוץ פנסיוני ופיננסי בע"מ, עמותת "אור שלום" לטיפול בנזק בסיכון, להב אל.אר. רילארטייט בע"מ.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, חבר ועדת השקעות להתחייבויות תלויות תשואה וחבר ועדת ביקורת.

לא	לא	לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד
כן	כן	כן	האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות
כן	כן	כן	הדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית כאמור בתקנה 2(3) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 ("תקנות דירקטוריון וועדותיו")
לא	כן	לא	הדירקטור בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הפנסיה או הביטוח כאמור בתקנה 2(2)(א) לתקנות דירקטוריון וועדותיו, ועומד בהוראות התקנה האמורה

• דירקטורים

רן שחם, יו"ר דירקטוריון	יאיר לוינשטיין *	דפנה בסה	דני צוקרמן	ראובן אלקס
27700244	023016678	027488758	032241374	024433625
1970	1967	1974	1975	1969
אהרון מויאל 1, תל אביב	שיכון בנים, מושב שדה ורבורג	משה קול 2, ירושלים	הלפרין 5 א, תל אביב	דרך רמתיים 11, הוד השרון
ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית
יו"ר דירקטוריון	חבר דירקטוריון	חברת דירקטוריון	חבר דירקטוריון וחבר ועדת השקעות להתחייבויות שאינן תלויות תשואה.	חבר דירקטוריון
לא	לא	לא	לא	לא
כן	כן	כן	כן	כן
כן	כן	כן	כן	לא
29.01.2007	1.06.2009	28.06.2010	15.10.2013	1.6.2015
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר שני (MA) בכלכלה וניהול, סטיי יוניברסיטי ניו יורק ותואר ראשון בכלכלה וניהול, המכללה האקדמית ת"א יפו.	רואה חשבון ובוגר תואר ראשון בכלכלה.	בוגרת תואר שני במנהל עסקים.	תואר ראשון בראיית חשבון, מנהל עסקים והוראה מהמכללה למנהל.
התעסקותו בחמש השנים	מנכ"ל משותף בחברת אלטשולר שחם בע"מ.	מנכ"ל אלטשולר שחם בע"מ.	עובדת כמנהלת תחום ניהול תיקים בחברת אלטשולר שחם בע"מ.	מנכ"ל רשת מלונות פתאל ישראל.
פירוט התאגידים בהם מכהן כדירקטור	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ, אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ, אקו סייקל ישראל בע"מ, E&A מערכות תכנה פיננסיות בע"מ, רן שחם ניהול פיננסיים בע"מ, אלטשולר שחם ניהול שותפויות בע"מ.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ, אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ, פרפקט (י.ג.א) בע"מ, שוקי הון בע"מ, גיריקס תוכנה בע"מ, אלטשולר שחם סוכנות לביטוח בע"מ, מניב סוכנות לביטוח בע"מ, לוינשטיין יאיר אחזקות בע"מ.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ.	גיריקס בע"מ, מזל טלה אירוח וקולינריה בע"מ, אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	אביו הנו מבעלי חברת אלטשולר שחם בע"מ המחזיקה בחברת האם (מחזיק ב-33.26% מחברת אלטשולר שחם בע"מ)	לא	לא	לא
האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות	כן	כן	כן	כן

* ביום 1 ביוני 2015 סיים יאיר לוינשטיין את כהונתו כחבר דירקטוריון

ב. מידע בדבר נושאי המשרה בחברה

נושאי המשרה הבכירה של התאגיד	יאיר לוינשטיין	שרון גרשביין	אסנת ענתבי	שי אהרוני
מס' תעודת זהות	023016678	037827888	013234406	038308466
שנת הלידה	1967	1983	1976	1976
תפקיד	מנכ"ל	מנהלת כספים	יועצת משפטית	מבקר פנים
התאריך שבו החלה כהונתו	21.07.2009	25.11.2010	1.01.2008	16.06.2009
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	מנכ"ל	מנהלת כספים	יועצת משפטית	מבקר פנים
האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין	לא	לא	לא	לא
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	רואה חשבון ובוגר תואר ראשון בכלכלה.	רואה חשבון, בוגרת תואר שני במנהל עסקים – ניהול פיננסי ותואר ראשון בחשבונאות, כלכלה וניהול מאוניברסיטת תל אביב.	עורכת דין, בוגרת תואר ראשון מאוניברסיטה העברית ותואר שני במשפטים – התמחות מסחרית באוניברסיטת תל אביב.	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, תואר שני במנהל עסקים – מימון, רואה חשבון.
ניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות	משמש כמנכ"ל החברה וכמנכ"ל אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ, אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ ומנכ"ל פרפקט (י.נ.א) בע"מ שוקי הון בע"מ	מנהלת הכספים בחברה ובחברות קשורות.	יועצת המשפטית בחברה ובחברות קשורות.	מבקר פנים בחברה ובחברות קשורות.

ג. אקטואר קרן הפנסיה

- שם המבקר: ישעיהו אורזיצר
- מען המשרד: רחוב אבא הלל 7, רמת גן
- תאריך תחילת כהונה: יולי 2008
- כישורים השכלה וניסיון: בוגר כלכלה ומתמטיקה מאוניברסיטת בר אילן. אקטואר מוסמך מטעם אוניברסיטת ת"א משנת 1979. משמש כיום כאקטואר בלמעלה מ-10 קרנות פנסיה וגופים אחרים כגון: האוניברסיטה העברית, הטכניון, חב' נמלי ישראל ועוד.
- דרך העסקה: מועסק על ידי החברה כגורם חיצוני
- השירותים הניתנים: שירותי יעוץ אקטוארי. האקטואר אינו מועסק בתפקידים אחרים בחברה או בחברה קשורה לה.
- שכר: השכר הכולל השנתי בגין שירותי האקטואריה ושירותים נוספים בשנת הדיווח מסתכם ב-135 אלף ש"ח.

ד. מדיניות תגמול בחברה המנהלת

מדיניות תגמול כללית לנושאי משרה בכירים בחברה

מדיניות התגמול של החברה, כפי שאושרה על ידי דירקטוריון החברה ביום 10 ביולי 2014 ותוקנה ביום 30 בדצמבר 2015, מגדירה את מדיניות החברה בנוגע לתגמול לנושאי המשרה, בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים של החברה, ובכלל זה היקפו ומרכיביו. המדיניות קובעת קווים מנחים לעניין אופן התגמול של העובדים בחברה, תוך התחשבות בעקרונות שיאפשרו איזון ראוי בין הרצון לתגמל עובדים על הצלחותיהם לבין הצורך להבטיח שמבנה התגמול עולה בקנה אחד עם האסטרטגיה העסקית והכלל ארגונית של החברה לאורך זמן. המדיניות קובעת כי תגמול עובדי החברה יורכב ממרכיב קבוע (שאינו תלוי בהצלחה או בעמידה ביעדים) וממרכיב משתנה (התלוי בביצועיו של כל עובד ובביצועי החברה), בהתאם למפורט להלן:

המרכיב הקבוע אינו תלוי בביצועיו של העובד או בביצועי החברה ואינו יוצר תמריץ לעובד ליטול סיכונים לא מבוקרים ולהביא אגב כך לחשיפת החברה לסיכונים מהותיים. המרכיב הקבוע יכול לכלול במקרים מסוימים גם מענק קבוע. זכאות העובד לתשלום המענק הקבוע לא תותנה בביצועים של העובד, והמענק הינו חלק מהמרכיב הקבוע של תנאי ההעסקה של העובד. עם זאת, מענק זה לא ייחשב כחלק משכרו של העובד לצורך הטבות נלוות (כגון הפרשות סוציאליות). מענק קבוע יכול שישולם באופן שנתי או חודשי.

המרכיב המשתנה לבעלי התפקיד המרכזי מותנה בעמידת החברה ובעל התפקיד המרכזי במספר יעדים – יעד רווח של החברה, יעדים אישיים, והערכת ביצועים של העובד. המרכיב המשתנה מעודד חתירה לעמידה ביעדים כלל ארגוניים (המשפיעים על הרווחיות) ולעמידה ביעדים אישיים, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים של החברה, לרבות בקשר לנכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה. המרכיב המשתנה מותנה גם בהתקיימות תנאי הסף הכוללים בין היתר עמידה בדרישות הון עצמי מזערי.

מדיניות התגמול קובעת גם הוראות מיוחדות לעניין תגמול משתנה של בעל תפקיד מרכזי, הנותנות ביטוי להתאמה של הרכיב המשתנה לסיכונים, כגון: מנגנון פריסה ודחייה של תשלום הרכיב המשתנה במקרה בו בשנה מסוימת, הרכיב המשתנה המשולם לבעל תפקיד מרכזי יעלה על 1/6 מהתגמול הקבוע ששולם באותה שנה לבעל התפקיד, וזאת בכפוף לעמידה בתנאי הסף בשנת התשלום הנדחית; סמכות לדירקטוריון להפחית מסכומי המענק השנתי ומתשלומים נדחים של בעלי תפקיד מרכזי במקרים מיוחדים ועוד. עוד נקבע כי שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לא יעלה על 100% מהרכיב הקבוע השנתי. על אף האמור, שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לבעל תפקיד מרכזי בתחום הבקרה לא יעלה על 80% מהרכיב הקבוע השנתי.

ברוח תזכירים והצעות חוק שפורסמו, נקבע במדיניות התגמול, כי תקרת עלות ההעסקה השנתית של עובד בגין עבודתו בחברה לא תעלה על 3.5 מיליון ש"ח לשנה.

בהמשך לחוזר גופים מוסדיים 2015-9-31 "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים – תיקון" שפורסם ביום 7 באוקטובר 2015, תוקנה מדיניות התגמול עבור התקופה החל משנת 2016 ואילך. התיקונים העיקריים נוגעים להוראות בדבר איסור על החברה לשאת בעלויות העסקתו של עובד או בעל תפקיד מרכזי בה בשל כהונתו בתאגיד אחר, לרבות תאגיד שהוא חלק מהקבוצה; אפשרות להעניק מענק לגבי שנת העבודה הראשונה שאינו מותנה בביצועים וכפוף לתקרה שנקבעה במדיניות התגמול; הוראות בדבר איסור קבלת תגמול בשל כהונה בחברה מגורם אחר ובכלל זה מבעלי השליטה בחברה; והוראות השבה לפיהן בעל תפקיד מרכזי יחזיר לחברה סכומים ששולמו לו כרכיב משתנה בתנאים שייקבעו ובהתקיימות נסיבות חריגות במיוחד וזאת בהתאם לסעיף 7 לחוזר האמור.

כמו כן, מדיניות התגמול של החברה קובעת כי היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל תפקיד מרכזי לבין עלות השכר הממוצעת של יתר עובדי החברה לא יעלה על פי 15, וכי היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל תפקיד מרכזי לבין עלות השכר החציונית של יתר עובדי החברה לא יעלה על פי 20. נכון ליום 31 בדצמבר 2015, היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל התפקיד המרכזי שקיבל את התגמול הגבוה ביותר לבין עלות השכר הממוצעת של יתר עובדי החברה עמד על 6 והיחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל התפקיד המרכזי שקיבל את התגמול הגבוה ביותר לבין עלות השכר החציונית של יתר עובדי החברה עמד על 8.

המדיניות מפורסמת באתר החברה שכתובתו: www.as-invest.co.il

תשלומים לנושאי משרה בכירים

א. להלן פירוט התגמולים שניתנו בשנת הדיווח, כפי שהוכרו בדוחות הכספיים של החברה לתקופת הדוח, לכל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה המכהנים בחברה (או שכיחנו בחברה בתקופת הדוח), באלפי ש"ח (במונחי עלות לחברה):

פרטי מקבל התגמולים	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד ⁽¹⁾	שכר (עלות מעביד)	מענק	תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾	תגמולים עבור שירותים				תגמולים אחרים			סה"כ
						דמי ניהול	דמי ייעוץ	עמלה	אחר	ריבית	דמי שכירות	אחר	
א	80%	19.25%	465	-	-	862	-	-	-	-	-	-	1,327
ב	100%	-	773	91	-	-	-	-	-	-	-	-	864
ג	100%	-	655	91	-	-	-	-	-	-	-	-	746
ד	100%	-	585	117	-	-	-	-	-	-	-	-	702
ה	100%	-	685	-	-	-	-	-	-	-	-	-	685

(1) נכון ליום 31 בדצמבר 2015.

(2) עלות אשר נזקפה בדוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2015.

כל מקבלי התגמול המפורטים בטבלה מועסקים בהסכם העסקה אישי. תנאי ההעסקה ותכניות התגמול של נושאי המשרה תואמים את מדיניות התגמול של החברה ואושרו על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה.

ב. להלן פירוט התגמולים אשר שולמו לבעל עניין בחברה, אשר אינו נמנה בס"ק (א'), בקשר עם שירותים שנתן כבעל תפקיד בחברה או בחברה שבשליטתו, בין אם מתקיימים יחסי עובד-מעביד ובין אם לאו, ואף אם בעל העניין אינו נושא משרה בכירה, באלפי ש"ח:

פרטי מקבל התגמולים	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד ⁽¹⁾	שכר (עלות מעביד)	מענק	תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾	דמי ניהול	דמי ייעוץ	עמלה	אחר	תגמולים אחרים			סה"כ
										ריבית	דמי שכירות	אחר	
א	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	263	-	-	-	263
ב	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	260	-	-	-	260
ג	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	221	-	-	-	221
ד	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	19

(1) נכון ליום 31 בדצמבר 2015.

(2) עלות אשר נזקפה בדוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2015.

ה. מבקר פנים

- שם המבקר: שי אהרוני (ראה פרטים בדבר מבקר הפנים בפירוט נושאי המשרה בסעיף ב' בפרק זה).
- תאריך תחילת כהונתו: 16.6.2009
- מבקר הפנים אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גוף קשור אליה.
- למבקר הפנים אין קשרים עסקיים עם החברה או עם גוף קשור אליה.
- מבקר הפנים הינו עובד החברה, והוא אינו ממלא תפקידים נוספים בחברה. מבקר הפנים משמש גם כמבקר פנים בחברות קשורות בקבוצת אלטשולר שחם.
- היקף שעות הביקורת נקבע על ידי ועדת הביקורת ואושר על ידי הדירקטוריון והוא מבוסס על סקר סיכונים שנערך בחברה לקביעת תכנית ביקורת שנתית ורב שנתית.
- שעות הביקורת שלהלן הינן שעות בפועל והן כוללות 888 שעות ביקורת שבוצעו ע"י הביקורת הפנימית של גוף מתפעל.

מספר שעות ביקורת פנימית בחברות מוחזקות	מספר שעות ביקורת פנימית בחברה	
--	4,670	ביקורת לגבי פעילות בישראל
--	--	ביקורת לגבי פעילות מחוץ לישראל

- לא ניתן סיוע למבקר הפנים על ידי גורמים אחרים בחברה.
- היקף שעות הביקורת פחת ביחס לשנת 2014 בכ-60 שעות בשל צמצום היקף שעות הביקורת בגוף מתפעל.
- תגמול מבקר הפנים:
 - א. תגמול המבקר הפנימי נקבע בהסכם ההעסקה אישי ואושר ע"י ועדת הביקורת, ועדת התגמול ודירקטוריון החברה. התגמול מבוסס על שכר בסיס ותגמול משתנה בהתאם למדיניות התגמול של החברה כפי שאושרה על ידי דירקטוריון החברה ביום 10 ביולי 2014 ותוקנה ביום 30 בדצמבר 2015.
 - ב. לדעת דירקטוריון החברה אין בתגמול שנקבע בכדי להשפיע או לפגוע בהפעלת שיקול דעתו המקצועי של מבקר הפנים.

ו. רואה חשבון מבקר

• שם משרד המבקר: BDO זיו האפט

תפקיד: רואה חשבון מבקר של קופות הגמל וקרנות הפנסיה.

מינוי: 15.10.2013

מענו: דרך מנחם בגין 48, תל אביב.

שם השותף האחראי על הביקורת: עופר קירו - ר"ח.

שכר בגין שירותי ביקורת: 300,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותי מס מיוחדים: 1,500 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותים אחרים: עבור סיוע וייעוץ בפרויקט הכרעת הממונה לעניין העלאת דמי ניהול שולמו בתקופת הדוח הסכומים הבאים - 21,000 ש"ח בתוספת מע"מ בגין שנת 2015 ו- 49,000 ש"ח בתוספת מע"מ בגין שנת 2014.

• שם המשרד המבקר: קוסט פורר גבאי את קסירר

תפקיד: רואה חשבון מבקר של החברה המנהלת.

מינוי: 2006

מענו: רח' עמינדב 3, תל-אביב.

שם השותף האחראי על הביקורת: שי בזק - ר"ח.

שכר בגין שירותי ביקורת: 160,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותי מס מיוחדים: 30,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותים אחרים: 78,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

ז. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

ח. החלטות החברה

החלטות חברה בדבר ביטוח נושאי משרה

ביום 30 בנובמבר 2015 אשרה החברה התקשרות עם חברת ביטוח הפניקס בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה לשנת 2016.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2015, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יור"ר הדירקטוריון	רן שחם	_____
מנכ"ל	יאיר לוינשטיין	_____
מ"מ מנהלת כספים	אולה רסטיה	_____

תאריך אישור הדוח: 29 במרץ, 2016.

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון
בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ - חברה מנהלת (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר 2015 ו-2014 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015 והדוח שלנו, מיום 29 במרס, 2016 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.